

PARLEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

SESSION ORDINAIRE 2012-2013

23 NOVEMBRE 2012

PROJET D'ORDONNANCE

portant assentiment :

- 1° à la Convention entre le Royaume de Belgique et le gouvernement du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord tendant à éviter la double imposition et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur les gains en capital, signée à Bruxelles le 1er juin 1987, telle que modifiée par le Protocole fait à Paris le 24 juin 2009;
- 2° au Protocole, fait à Paris le 24 juin 2009, modifiant la Convention entre le Royaume de Belgique et le gouvernement du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord tendant à éviter la double imposition et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur les gains en capital, signée à Bruxelles le 1er juin 1987

Exposé des motifs

I. Introduction

1. Contexte général dans lequel s'inscrit le Protocole

Le 1er juin 1987 la Belgique et le Royaume-Uni signaient une convention préventive de la double imposition en matière d'impôts sur le revenu et sur les gains en capital (ci-après la « Convention »).

Les deux États ont souhaité renégocier cette Convention afin de régler des difficultés résultant de l'application de

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK PARLEMENT

GEWONE ZITTING 2012-2013

23 NOVEMBER 2012

ONTWERP VAN ORDONNANTIE

houdende instemming met :

- 1° de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de regering van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting naar het inkomen en naar vermogenswinsten, ondertekend te Brussel op 1 juni 1987 en gewijzigd door het Protocol gedaan te Parijs op 24 juni 2009;
- 2° het Protocol, gedaan te Parijs op 24 juni 2009, tot wijziging van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de regering van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting naar het inkomen en naar vermogenswinsten, ondertekend te Brussel op 1 juni 1987

Memorie van toelichting

I. Inleiding

1. Algemene context waarin het Protocol moet worden gezien

Op 1 juni 1987 ondertekenden België en het Verenigd Koninkrijk een overeenkomst tot het vermijden van dubbele belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar vermogenswinsten (hierna « de Overeenkomst »).

Beide Staten wensten opnieuw te onderhandelen over die Overeenkomst teneinde de problemen op te lossen die

certaines de ses dispositions et de tenir compte de l'évolution des législations et des politiques conventionnelles des deux pays.

On note en particulier que la disposition de la Convention relative à l'échange de renseignements entre les administrations fiscales belge et britannique (article 26 de la Convention, modifié par l'article XVIII du présent Protocole) prévoit expressément l'échange de renseignements bancaires. En effet, la Belgique intègre dorénavant dans les conventions fiscales qu'elle conclut le standard OCDE d'échange de renseignements, répondant ainsi à la politique de transparence prônée par le G20 lors de sa réunion du 2 avril 2009.

Le Protocole vise à régler le plus harmonieusement possible les problèmes de double imposition et à développer la coopération entre les administrations fiscales des deux pays. Ses dispositions s'inspirent très largement des dispositions du Modèle OCDE de Convention fiscale concernant le revenu et la fortune de juillet 2008 (ci-après : « le Modèle OCDE »).

2. Point de départ : la lutte contre les « paradis fiscaux » et les pratiques fiscales dommageables

Le point de départ de ce processus se situe en 1996, lorsque les pays membres de l'OCDE ont constaté qu'il était nécessaire de contrôler les conséquences fiscales de la libéralisation progressive des échanges et des investissements internationaux. Le développement de la mobilité des capitaux a été un facteur incontestable de croissance économique mais a également provoqué des distorsions au niveau des décisions d'investissement, une concurrence entre les systèmes fiscaux des différents Etats et l'essor des paradis fiscaux.

En 1998, l'OCDE a présenté un rapport fixant les critères qui caractérisent les paradis fiscaux et les pratiques fiscales dommageables. Ce rapport préconisait l'adoption d'une série de mesures parmi lesquelles figurait notamment la levée des dispositions limitant l'accès des autorités fiscales aux informations détenues par les banques ainsi que l'usage plus intensif des procédures d'assistance administrative internationale.

3. Ouverture du processus au pays non membres de l'OCDE et focalisation sur l'échange de renseignements

En 2000, les travaux menés au sein de l'OCDE se sont ouverts aux représentants de pays non membres de l'OCDE et se sont concentrés sur l'échange de renseignements.

voortvloeden uit de toepassing van sommige van haar bepalingen en om rekening te houden met de evolutie in de wetgeving en in het verdragsbeleid van beide landen.

Er wordt in het bijzonder opgemerkt dat de verdragsbepaling inzake de uitwisseling van inlichtingen tussen de Belgische en de Britse belastingsadministratie (artikel 26 van de Overeenkomst, gewijzigd door artikel XVIII van dit Protocol) uitdrukkelijk voorziet in de uitwisseling van bankgegevens. Voortaan neemt België in de belastingverdragen die het afsluit immers de OESO-standaard inzake uitwisseling van inlichtingen op, aldus tegemoet komend aan het beleid van transparantie dat op de samenkomst van de G20 op 2 april 2009 werd aanbevolen.

Het Protocol streeft ernaar om op zo evenwichtig mogelijke wijze de problemen inzake dubbele belasting op te lossen en om de samenwerking tussen de belastingadministraties van beide landen uit te breiden. De bepalingen van het Protocol zijn in zeer ruime mate gebaseerd op de bepalingen van het OESO-modelverdrag van belastingovereenkomst met betrekking tot inkomsten en vermogen van juli 2008 (hierna : « het OESO-model »).

2. Aanvangspunt van het proces ter bestrijding van de « belastingparadijzen » en de schadelijke belastingpraktijken

Het aanvangspunt van dit proces ligt in 1996, wanneer de lidstaten van de OESO vastgesteld hebben dat het nodig was om toezicht te houden op de fiscale gevolgen van de geleidelijke liberalisering van de internationale handel en investeringen. De voortschrijdende mobiliteit van kapitalen mag dan al een onbetwistbare rol gespeeld hebben in de economische groei, ze heeft ook het evenwicht verstoord op het vlak van de investeringsbesluiten en geleid tot een opbod tussen de belastingstelsels van de verschillende Staten en tot de bloei van belastingparadijzen.

In 1998 heeft de OESO een rapport voorgelegd waarin de criteria worden vastgelegd die kenmerkend zijn voor belastingparadijzen en schadelijke belastingpraktijken. Dit rapport bepleitte de invoering van een reeks maatregelen waarbij met name ook het opheffen hoorde van de bepalingen die de toegang van de belastingautoriteiten tot bankgegevens beperkten evenals een intensievere aanwending van de procedures voor internationale administratieve bijstand.

3. Opstarten van het proces in de landen die geen lid zijn van de OESO en focus op de uitwisseling van inlichtingen

In 2000 mochten vertegenwoordigers van landen die geen OESO-lidstaat waren deelnemen aan de OESO-werkzaamheden die zich op de uitwisseling van inlichtingen hebben toegespitst.

Actuellement, 84 pays participent à ces travaux qui se déroulent au sein du Forum Mondial sur la transparence et l'échange de renseignements.

En 2002, ce Forum a mis au point un modèle d'accord limité à l'échange de renseignements en matière fiscale. Il encourage la conclusion d'accords conforme aux principes repris dans ce Modèle. Parmi ces principes, figure l'échange d'informations bancaires.

Suite à ces travaux, un nouveau paragraphe 5 a également été introduit à l'article 26 (échange de renseignements) du Modèle OCDE de convention fiscale concernant le revenu et la fortune de juillet 2005. En vertu de l'article 26, un Etat n'est, en principe, pas tenu de fournir des renseignements qui ne peuvent pas être obtenus sur la base de sa législation interne. Le nouveau paragraphe 5 déroge à ce principe et ne permet pas à un Etat de refuser de communiquer des renseignements uniquement parce que ceux-ci sont détenus par une banque.

Ceci étant, la Belgique, le Luxembourg, l'Autriche et la Suisse ont chacun émis en 2005 une réserve sur cet article 26, paragraphe 5.

Les normes OCDE d'échange de renseignements ont emporté l'adhésion, en octobre 2008, du Comité d'experts de la coopération internationale en matière fiscale de l'ONU, qui les a introduites dans le Modèle de convention concernant les doubles impositions entre pays développés et pays en développement. Elles sont, ainsi, devenues le standard au niveau mondial.

4. Adhésion de la Belgique au processus international.

La Belgique a introduit une disposition analogue à l'article 26, paragraphe 5 dans la convention fiscale conclue avec les Etats-Unis le 27 novembre 2006. Ce faisant, pour la première fois, notre pays acceptait de satisfaire les demandes de renseignements bancaires provenant d'un autre Etat.

La Convention précise, expressément, qu'il ne peut s'agir que de demandes précises identifiant le contribuable visé et la banque auprès de laquelle investiguer. Afin que l'administration fiscale belge soit à même d'exécuter cet engagement, la Convention stipule que l'administration belge a le pouvoir d'exiger d'une banque la communication des renseignements requis et, ce faisant, déroge à l'article 318 du Code des impôts sur les revenus 1992 (CIR 92).

Seule l'administration fiscale américaine peut utiliser les renseignements obtenus par l'administration fiscale belge qui doit se borner à les lui transmettre.

Momenteel nemen 84 landen deel aan die werkzaamheden die verricht worden binnen het Global Forum inzake transparantie en uitwisseling van inlichtingen.

In 2002 heeft dit Forum een modelakkoord uitgewerkt dat beperkt blijft tot de uitwisseling van inlichtingen in fiscale aangelegenheden. Het pleit voor het sluiten van overeenkomsten conform de beginselen die in dit Model zijn opgenomen. De uitwisseling van bankgegevens is één van die beginselen.

Als gevolg van die werkzaamheden werd tevens een nieuwe paragraaf 5 ingevoegd in artikel 26 (uitwisseling van inlichtingen) van het OESO-modelverdrag tot vermijding van dubbele inkomsten- en vermogensbelasting van juli 2005. Op grond van artikel 26 is een Staat in principe niet verplicht inlichtingen te verstrekken die ingevolge zijn wetgeving niet kunnen verkregen worden. De nieuwe paragraaf 5 wijkt af van dit beginsel en laat een Staat niet toe het verstrekken van inlichtingen te weigeren enkel en alleen omdat die inlichtingen in het bezit zijn van een bank.

Dientengevolge hebben België, Luxemburg, Oostenrijk en Zwitserland in 2005 voorbehoud aangetekend bij dat artikel 26, paragraaf 5.

De OESO-normen inzake uitwisseling van inlichtingen hebben in oktober 2008 de goedkeuring gekregen van het Comité van Experts in Internationale Fiscale Samenwerking van de UNO, dat ze heeft opgenomen in de modelovereenkomst inzake dubbel belasting tussen ontwikkelde landen en ontwikkelingslanden. Ze zijn aldus uitgegroeid tot de standaard op wereldvlak.

4. Aansluiting van België bij het internationaal proces

België heeft, in het dubbelbelastingverdrag dat op 27 november 2006 met de Verenigde Staten werd gesloten, een bepaling opgenomen die analoog is aan artikel 26, paragraaf 5. Zodoende aanvaardde ons land voor de eerste keer om te voldoen aan de van een andere Staat afkomstige vraag naar bankgegevens.

De Overeenkomst stelt uitdrukkelijk dat het hier enkel kan gaan om welomschreven vragen die de naam opgeven van de beoogde belastingplichtige en van de bank bij dewelke het onderzoek moet gevoerd worden. Opdat de Belgische belastingadministratie deze verbintenis zou kunnen nakomen, bepaalt de Overeenkomst dat de Belgische administratie gemachtigd is om van een bank de mededeling van de gevraagde inlichtingen te eisen en wijkt daardoor af van artikel 318 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 (WIB 92).

Enkel de Amerikaanse belastingadministratie mag gebruik maken van de inlichtingen die ze verkrijgt van de Belgische belastingadministratie, die zich op haar beurt moet beperken tot het verstrekken van de inlichtingen.

Par contre, la loi du 3 juin 2007 portant assentiment à cette Convention permet, par dérogation à l'article 318 du Code des impôts sur les revenus, que l'administration belge établisse une imposition à charge d'un contribuable belge sur la base d'informations recueillies par l'administration américaine auprès d'une banque américaine.

Dans la foulée de cette Convention, la Belgique a fait savoir dès janvier 2007 dans les enceintes internationales (OCDE, Union Européenne et ONU) qu'elle était disposée à négocier, au cas par cas, avec d'autres Etats une disposition conventionnelle similaire à celle conclue avec les Etats-Unis. Cette ouverture de la Belgique n'a été suivie d'aucune initiative de nos partenaires conventionnels.

Par ailleurs, dans la version de 2008 du Modèle de convention fiscale de l'OCDE, la Belgique a maintenu sa réserve de principe mais a clairement indiqué qu'elle était prête à accepter, au cas par cas, une disposition relative à l'échange de renseignements bancaires.

En mars 2009, la Belgique s'est pleinement ralliée aux normes de transparence et d'échange de renseignements élaborées au sein de l'OCDE. Cette nouvelle avancée s'est concrétisée :

- par l'annonce, le 11 mars 2009, de la levée de la réserve qu'avait formulée la Belgique vis-à-vis de l'article 26, paragraphe 5 du Modèle OCDE;
- par la proposition faite par le Ministre des Finances à ses homologues de l'UE et de l'OCDE d'introduire cette disposition dans les conventions qui lient la Belgique à chacun des pays membres de l'OCDE et de l'UE;
- par la décision de passer à l'échange automatique de renseignements dans le cadre de la directive épargne dès le 1er janvier 2010 sans attendre la fin de la période transitoire (les intérêts payés en Belgique à partir du 1er janvier 2010 feront l'objet, en 2011, d'un échange de renseignements par la Belgique).

5. Accélération du processus international et établissement de listes « blanches », « grises » et « noires »

Le mouvement d'adhésion des Etats au standard OCDE s'est accéléré à la suite de la réunion du G20 à Londres le 2 avril 2009. En raison du contexte de crise financière et économique, cette réunion s'est soldée par des prises de position particulièrement fortes. Le besoin de transparence et de coopération internationale en matière fiscale a été réaffirmé et les Etats réticents à adhérer au standard OCDE ont été menacés de sanctions. Une série de contre-mesures

De wet van 3 juni 2007 houdende instemming met de Overeenkomst staat echter toe dat de Belgische administratie, in afwijking van artikel 318 van het Wetboek van de Inkomstenbelasting, een belasting vestigt ten laste van een Belgische belastingplichtige op grond van inlichtingen die door de Amerikaanse administratie werden ingewonnen bij een Amerikaanse bank.

Onmiddellijk na het sluiten van die Overeenkomst heeft België vanaf januari 2007 binnen de internationale instanties (OESO, Europese Unie en UNO) laten weten dat het bereid was om geval per geval met andere Staten te onderhandelen over een verdragsbepaling die gelijksoortig is aan die welke met de Verenigde Staten werd overeengekomen. Op die aanzet van België is geen enkel initiatief van onze verdragspartners gevolgd.

In de versie van 2008 van het OESO-Model van Fiscale Overeenkomst heeft België overigens vastgehouden aan zijn principieel voorbehoud, maar het heeft duidelijk aangegeven dat het bereid was om, geval per geval, een bepaling te aanvaarden met betrekking tot het uitwisselen van bankgegevens.

België heeft zich in maart 2009 volledig aangesloten bij de regels inzake transparantie en uitwisseling van inlichtingen die in de schoot van de OESO werden uitgewerkt. Die nieuwe vooruitgang heeft als volgt vorm gekregen :

- door op 11 maart 2009 mee te delen dat België het voorbehoud introk dat het had aangetekend bij artikel 26, paragraaf 5 van het OESO-model;
- door het voorstel dat de Minister van Financiën heeft gedaan aan zijn ambtgenoten van de EU en van de OESO om die bepaling op te nemen in de overeenkomsten die België met elke Lidstaat van de OESO en de EU gesloten heeft;
- door de beslissing om vanaf 1 januari 2010 binnen het kader van de spaarrichtlijn over te gaan tot het automatisch uitwisselen van inlichtingen, zonder het einde af te wachten van de overgangperiode (de interesten die vanaf 1 januari 2010 in België betaald worden, zullen in 2011 deel uitmaken van een uitwisseling van inlichtingen door België).

5. Versnelling van het internationaal proces en opstellen van « witte », « grijze » en « zwarte » lijsten

De samenkomst van de G20 in Londen op 2 april 2009 heeft het proces waarbij de Staten zich aansloten bij de OESO-standaard versneld. Tegen de achtergrond van de economische en financiële crisis werd die samenkomst afgesloten met het innemen van bijzondere krachtige standpunten. De nood aan transparantie en internationale samenwerking in belastingzaken werd nog eens bevestigd en tegen de Staten die terughoudend zijn om zich aan te slui-

ont été évoquées : exiger que les contribuables et les institutions financières fournissent davantage d'informations en ce qui concerne les transactions impliquant ces Etats « non coopératifs »; refuser toute réduction d'impôt ou déduction fiscale en ce qui concerne les versements effectués au profit de bénéficiaires résidant dans ces Etats; prélever des taxes sur ces versements, ...

Le même jour, l'OCDE a rendu public un document répertoriant les 84 Etats participant au Forum Mondial sur la transparence et l'échange de renseignements en trois listes en fonction des progrès accomplis par chacun d'eux dans la mise en œuvre du standard de l'OCDE.

Une première liste « blanche » reprend les Etats qui ont déjà substantiellement mis en œuvre ce standard.

Une deuxième liste « grise » établit une catégorie intermédiaire d'Etats qui, bien qu'ayant adhéré à ce standard, n'ont pas encore procédé à sa mise en œuvre dans une mesure jugée suffisante. Cette liste comporte deux subdivisions. Dans la première subdivision sont classés les pays qui, au regard des critères du rapport de l'OCDE de 1998 mentionné ci-avant, doivent être considérés comme des paradis fiscaux. La deuxième subdivision reprend les « autres centres financiers »; c'est dans cette catégorie, créée pour les besoins de l'espèce, qu'a été placée la Belgique.

En effet, pour qu'un Etat figure dans la liste blanche, celui-ci doit avoir signé au moins 12 accords prévoyant une assistance administrative répondant aux exigences du standard OCDE. Or, début avril 2009, la Belgique ne pouvait se prévaloir que de la signature de la Convention avec les Etats-Unis.

La troisième liste « noire » devait regrouper les Etats ne s'étant pas encore engagés à appliquer le standard OCDE. Cette liste est, désormais, vide en raison de l'adhésion généralisée au standard OCDE.

6. Conclusion par la Belgique d'accords d'échange de renseignements

La Belgique, désireuse de quitter la deuxième liste, a entrepris des efforts considérables pour signer le plus rapidement possible des accords internationaux permettant l'échange de renseignements bancaires.

Grâce à ce processus accéléré, le gouvernement a signé dans un délai très court 12 accords prévoyant une assistance administrative répondant aux exigences du standard OCDE. Ce faisant, la Belgique est reprise, depuis le 17 juillet 2009, dans la liste « blanche » des Etats qui ont déjà substantiellement mis en œuvre le standard OCDE.

ten bij de OESO-standaard werd met sancties bedreigd. Er werd een reeks tegenmaatregelen besproken : eisen dat de belastingplichtigen en de financiële instellingen nog meer inlichtingen verstrekken die betrekking hebben op transacties waarbij die « niet-meewerkende » Staten betrokken zijn, elke belastingvermindering of fiscale aftrek weigeren voor betalingen aan begunstigden die in die Staten wonen, belastingen heffen op die betalingen, ...

Dezelfde dag heeft de OESO een document gepubliceerd waarin de 84 Staten die deel uitmaakten van het Global Forum inzake transparantie en uitwisseling van inlichtingen over drie lijsten werden verdeeld, in functie van de vooruitgang die elk van hen had geboekt bij het invoeren van de OESO-standaard.

In een eerste « witte » lijst zijn de Staten opgenomen waar die standaard al wezenlijk gebruikt wordt.

Een tweede « grijze » lijst bevat een tussencategorie met Staten die zich weliswaar bij de OESO-standaard hebben aangesloten, maar deze nog niet gebruiken op een manier die als voldoende beoordeeld wordt. Deze lijst is verdeeld in twee onderafdelingen. In de eerste onderafdeling vindt men de landen die in het licht van de criteria van het voormelde OESO-rapport van 1998 als belastingparadijzen moeten beschouwd worden. De tweede onderafdeling bevat de « andere financiële centra ». Het is in die onderafdeling, die voor dergelijke gevallen in het leven werd geroepen, dat België werd ondergebracht.

Opdat een Staat in de witte lijst kan worden opgenomen, moet deze immers ten minste twaalf overeenkomsten hebben gesloten die voorzien in een administratieve bijstand die beantwoordt aan de eisen van de OESO-standaard. Begin april kon België zich slechts beroepen op de ondertekening van de Overeenkomst met de Verenigde Staten.

De derde « zwarte » lijst moest de Staten omvatten die zich er nog niet toe verbonden hadden om de OESO-standaard toe te passen. Die lijst is inmiddels leeg gezien de algemene aansluiting bij de OESO-standaard.

6. Het sluiten van verdragen inzake uitwisseling van inlichtingen door België

België, dat van de tweede lijst wenst te verdwijnen, heeft aanzienlijke inspanningen ondernomen om zo snel mogelijk internationale overeenkomsten te sluiten die de uitwisseling van bankgegevens mogelijk moeten maken.

Dankzij dit versneld proces heeft de Regering op zeer korte tijd 12 overeenkomsten ondertekend die voorzien in een administratieve bijstand die beantwoordt aan de eisen van de OESO-standaard. Daardoor is België sinds 17 juli 2009 opgenomen in de « witte » lijst met Staten waar de OESO-standaard reeds wezenlijk ingevoerd werd.

Le Gouvernement fédéral poursuit le processus de révision de conventions fiscales entamé en mars 2009 afin qu'à terme toutes les conventions conclues par la Belgique permettent l'échange de renseignements bancaires.

7. *Peer review*

En septembre 2009, le Forum Mondial sur la transparence et l'échange de renseignements a décidé de mettre en place un dispositif d'évaluation de l'effectivité de la mise en œuvre du standard OCDE par les Etats participants. Ce dispositif, appelé « examen par les pairs » (« peer review ») en raison du fait qu'il est piloté par des représentants d'Etats participant au Forum Mondial, prévoit, pour chaque Etat supervisé, deux phases d'examen.

La première, qui, pour la Belgique a eu lieu durant le deuxième semestre de 2010, consiste en l'analyse du cadre juridique et réglementaire mis en place par l'Etat considéré aux fins de l'échange de renseignements. Le rapport d'évaluation a été présenté au Forum mondial pour adoption lors de la dernière réunion de ce Forum fin mai 2011 aux Bermudes. La seconde phase, qui, pour la Belgique aura lieu durant le deuxième semestre de 2012, porte sur la manière dont ce cadre fonctionne concrètement.

Les conséquences d'un examen non concluant n'ont pas encore été déterminées mais il est fort probable que de nouvelles listes d'Etats considérés comme non coopératifs seront dressées et que des sanctions telles que celles évoquées par le G20 en avril 2009 seront appliquées.

8. *Contexte juridique européen*

Les Etats membres de l'Union européenne ont conservé leurs compétences à l'égard des impôts directs, même si la Communauté européenne dispose d'une compétence concurrente de principe en vertu de l'article 94 du Traité. Le Conseil, statuant à l'unanimité, arrête, en effet, des directives pour le rapprochement des dispositions législatives, réglementaires et administratives des Etats membres qui ont une incidence directe sur l'établissement ou le fonctionnement du marché commun. Jusqu'à présent, cette compétence concurrente n'a été mise en œuvre que de manière relativement limitée.

Dans le domaine de l'assistance administrative, deux directives ont été adoptées par le Conseil de l'Union européenne.

De Federale Regering gaat voort met het in maart 2009 aangevatte proces van herziening van de belastingverdragen opdat al de door België gesloten overeenkomsten op termijn de uitwisseling van bankgegevens mogelijk zullen maken.

7. *Peer review*

In september 2009 heeft het Global Forum inzake transparantie en uitwisseling van inlichtingen beslist om een systeem in te voeren waarmee kan geëvalueerd worden in welke mate de OESO-normen daadwerkelijk door de deelnemende Staten worden toegepast. Dat systeem « beoordeling door gelijken » genoemd (« peer review ») omdat het geleid wordt door vertegenwoordigers van Staten die deelnemen aan het Global Forum, voorziet voor elke gecontroleerde Staat in twee onderzoeksfasen.

De eerste fase, die voor België in het tweede semester van 2010 heeft plaatsgevonden, bestaat uit een onderzoek van het juridisch en reglementair kader dat door de onderzochte Staat gecreëerd werd met het oog op het uitwisselen van inlichtingen. Het evaluatieverslag zal uiterlijk tijdens de volgende vergadering van het Global Forum aan de goedkeuring van dat Forum worden voorgelegd. Die vergadering wordt eind mei 2011 op de Bermuda's gehouden. In de tweede fase, die voor België in het tweede semester van 2012 zal plaatsvinden, wordt de concrete werking van dat kader onderzocht.

Er werd nog niet vastgelegd welke de gevolgen zullen zijn indien de resultaten van dat onderzoek niet bevredigend zouden zijn, maar het is zeer waarschijnlijk dat er nieuwe lijsten zullen opgemaakt worden met Staten die als niet-meewerkend beschouwd worden en dat er sancties zullen worden opgelegd zoals deze die door de G20 in april 2009 in het vooruitzicht werden gesteld.

8. *Europese juridische context*

De Lidstaten van de Europese Unie hebben hun bevoegdheden inzake directe belastingen behouden, zelfs indien de Europese Gemeenschap in principe over een samenlopende bevoegdheid beschikt krachtens artikel 94 van het Verdrag. De Raad stelt inderdaad met eenparigheid van stemmen richtlijnen vast voor het nader tot elkaar brengen van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de Lidstaten die rechtstreeks van invloed zijn op de instelling of op de werking van de gemeenschappelijke markt. Tot nu toe werd van deze samenlopende bevoegdheid slechts op relatief beperkte wijze gebruik gemaakt.

Inzake de administratieve bijstand heeft de Raad van de Europese Unie twee richtlijnen aangenomen.

La directive 77/799/CEE du 19 décembre 1977 concerne l'assistance mutuelle des autorités compétentes des États membres dans le domaine des impôts directs. Il y est prévu que, en principe, les États membres sont tenus d'échanger toutes les informations susceptibles de leur permettre l'établissement correct des impôts sur le revenu et sur la fortune. Cette obligation ne pèse toutefois sur les États membres qu'à la condition que les informations dont la fourniture est requise puissent être obtenues sur la base de leur législation interne.

La directive 2003/48/CE du 3 juin 2003 concerne la fiscalité des revenus de l'épargne sous forme de paiements d'intérêts (« directive épargne »). Celle-ci vise à s'assurer que les intérêts alloués dans un État membre à des bénéficiaires effectifs, personnes physiques, qui ont leur résidence fiscale dans un autre État membre soient imposés effectivement selon le droit interne de ce dernier État membre. Pour ce faire, la directive a préconisé le recours à l'échange automatique d'informations.

Dans le cadre de cette directive et en vue d'éviter une fuite des capitaux vers les pays non membres de l'Union européenne, la Commission européenne a conclu des accords avec la Suisse, le Liechtenstein, Saint-Marin, Monaco et Andorre afin que ceux-ci adoptent des mesures équivalentes à celles figurant dans la directive. Parallèlement, chacun des États membres a conclu des accords semblables avec les territoires dépendants ou associés du Royaume-Uni et des Pays-Bas (îles anglo-normandes, île de Man et divers territoires des Caraïbes).

Le champ d'application de l'échange automatique d'informations que mettent en place la « directive épargne » et les accords précités est cependant limité en raison du fait que ces instruments juridiques ne visent que les intérêts payés à des personnes physiques.

La directive 77/799/CEE susmentionnée a fait l'objet d'une révision. En effet, la Commission européenne a présenté le 2 février 2009 une proposition de directive visant à la remplacer en intégrant le standard OCDE, ce qui empêchera les États membres de se retrancher derrière leur secret bancaire pour refuser de fournir les informations qui leur seraient demandées.

La Belgique s'est d'emblée déclarée favorable à cette nouvelle directive et, lors de sa réunion du 7 décembre 2010, le Conseil ECOFIN est parvenu à un accord politique traduit dans la nouvelle directive 2011/16/UE du Conseil du 15 février 2011 relative à la coopération administrative dans le domaine fiscal.

Il est prévu que les mesures à prendre par chaque État membre en vue de sa transposition ne devront sortir leurs effets qu'au 1er janvier 2013.

Richtlijn 77/99/EEG van 19 december 1977 heeft betrekking op de wederzijdse bijstand tussen de bevoegde autoriteiten van de Lidstaten op het vlak van de directe belastingen. De Richtlijn bepaalt dat de Lidstaten in principe verplicht zijn om alle inlichtingen uit te wisselen die hen van nut zouden kunnen zijn voor een correcte vestiging van de belastingen naar het inkomen en naar het vermogen. Die verplichting geldt evenwel enkel voor de Lidstaten wanneer de inlichtingen waarvan de mededeling gevraagd wordt, kunnen worden verkregen op grond van hun binnenlandse wetgeving.

Richtlijn 2003/48/EG van 3 juni 2003 betreft de belastingheffing op inkomsten uit spaargelden in de vorm van rentebetaling (de « spaarrichtlijn »). Het doel van die richtlijn is te verzekeren dat de interest die in een Lidstaat wordt toegekend aan uiteindelijk gerechtigden die natuurlijke personen zijn en die hun fiscale woonplaats in een andere Lidstaat hebben, daadwerkelijk overeenkomstig het binnenlands recht van laatstgenoemde Lidstaat belast wordt. De Richtlijn raadt aan om daartoe een beroep te doen op de automatische uitwisseling van inlichtingen.

In het kader van die richtlijn, en om een kapitaalvlucht naar landen die geen lid zijn van de Europese Unie te voorkomen, heeft de Europese Commissie akkoorden gesloten met Zwitserland, Liechtenstein, San Marino, Monaco en Andorra opdat die landen maatregelen zouden invoeren van gelijke strekking als die welke opgenomen zijn in de Richtlijn. Tegelijkertijd heeft elk van de Lidstaten gelijksoortige akkoorden gesloten met de afhankelijke of geassocieerde gebieden van het Verenigd Koninkrijk en van Nederland (de Kanaaleilanden, het Eiland Man en verscheidene gebieden in de Caraïben).

De werkingssfeer van de automatische uitwisseling van inlichtingen die door de « spaarrichtlijn » en door voornoemde akkoorden worden ingesteld, blijft evenwel beperkt wegens het feit dat die rechtsinstrumenten slechts de interest beogen die wordt betaald aan natuurlijke personen.

Voormelde Richtlijn 77/99/EEG werd herzien. De Europese Commissie heeft op 2 februari 2009 immers een voorstel voorgelegd van een richtlijn die de huidige richtlijn zou vervangen en de OESO-standaard zou opnemen, waardoor de Lidstaten zich niet langer zullen kunnen verschuilen achter hun bankgeheim om de mededeling te weigeren van de inlichtingen die hen worden gevraagd.

België heeft zich meteen voorstander getoond van deze nieuwe richtlijn en op zijn vergadering van 7 december 2010 heeft de ECOFIN-Raad een politiek akkoord bereikt dat omgezet is in de nieuwe richtlijn 2011/16/EU van de Raad van 15 februari 2011 betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen.

Er werd voorzien dat de maatregelen die elke Lidstaat moet nemen om de richtlijn om te zetten pas op 1 januari 2013 uitwerking moeten hebben.

Par ailleurs, la Commission européenne a été mandatée par le Conseil pour négocier un accord anti-fraude avec le Liechtenstein prévoyant un échange de renseignements conforme au standard OCDE. La conclusion éventuelle d'accords similaires avec Monaco, Andorre, Saint-Marin et la Suisse fait l'objet d'un examen au niveau du Conseil de l'Union européenne.

Enfin, la Commission européenne a adopté le 28 avril 2009 une communication dans laquelle sont recensées les mesures que les Etats membres devraient prendre pour promouvoir la « bonne gouvernance » dans le domaine fiscal (c'est-à-dire améliorer la transparence et l'échange d'informations et progresser sur la voie de la concurrence loyale en matière fiscale).

Dans le contexte juridique européen actuel, la compétence de la Belgique est, dès lors, demeurée entière lorsqu'il s'agit de conclure un accord relatif à l'échange de renseignements en matière fiscale avec le Royaume-Uni. Ce Protocole est, par ailleurs, conforme aux principes de bonne gouvernance prônés par la Commission. Le présent Protocole implique, en tout cas, compte tenu, d'une part, de la couverture par cet accord des renseignements détenus par les banques et, d'autre part, de la jurisprudence de la Cour de Justice des Communautés Européennes (CJCE) relative à l'article 56 du Traité sur le fonctionnement de l'Union Européenne (TFUE), que la liberté de circulation des capitaux prévue par l'article 56 du TFUE devra être appliquée complètement avec le Royaume-Uni conformément à la jurisprudence de la CJCE.

Ceci signifie que les éventuelles restrictions qui trouveraient leur origine dans une législation introduite en Belgique après le 31 décembre 1993 et qui pouvaient être maintenues en raison de l'absence d'échange de renseignements bancaires entre la Belgique et le Royaume-Uni devraient être levées dans les relations entre la Belgique et le Royaume-Uni dès que le présent Protocole sera applicable.

9. Contexte juridique belge

Initialement, l'Etat fédéral considérait qu'il s'agissait d'un traité relevant de sa compétence exclusive. Dans la mesure où l'Etat fédéral assure actuellement le service de la plupart des impôts régionaux, le Gouvernement fédéral a estimé qu'il n'était pas opportun de retarder la conclusion et l'entrée en vigueur du présent Protocole et n'a donc pris aucune initiative en la matière.

En effet, les impôts régionaux dont le service est assuré par l'Etat fédéral belge (énumérés à l'article 3 de la loi spéciale du 16 janvier 1989 relative au financement des communautés et des régions) auraient été couverts et les impôts perçus par les Régions et les Communautés elles-mêmes

Bovendien heeft de Raad de Europese Commissie gemachtigd om met Liechtenstein te onderhandelen over een antifraude-akkoord dat voorziet in een uitwisseling van inlichtingen die overeenstemt met de OESO-standaard. Momenteel wordt op het niveau van de Raad van de Europese Unie de mogelijkheid tot het sluiten van gelijksoortige akkoorden met Monaco, Andorra, San Marino en Zwitserland onderzocht.

Tot slot heeft de Europese Commissie op 28 april 2009 een mededeling aangenomen waarin de matregelen worden geïnventariseerd die de Lidstaten zouden moeten nemen ter bevordering van het « goed bestuur » in belastingzaken (zijnde de transparantie en de uitwisseling van inlichtingen verbeteren en verder vooruitgaan op de weg van eerlijke concurrentie in belastingzaken).

In de huidige Europese juridische context is de bevoegdheid van België derhalve volledig blijven bestaan wanneer het gaat om het sluiten van een akkoord inzake de uitwisseling van inlichtingen in belastingzaken met het Verenigd Koninkrijk. Dit Protocol is daarenboven conform de beginselen van goed bestuur die door de Commissie worden aanbevolen. Rekening houdend enerzijds met het feit dat dit akkoord de inlichtingen behandelt die in het bezit zijn van banken, en anderzijds met de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen (HvJ EG) omtrent artikel 56 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), heeft dit Protocol in elk geval tot gevolg dat de in artikel 56 van het VWEU vastgelegde vrijheid van verkeer van kapitaal, conform de rechtspraak van het HvJ EG, in zijn totaliteit zal moeten worden toegepast met het Verenigd Koninkrijk.

Dit betekent dat de eventuele beperkingen die voortkomen uit een wetgeving die in België werd ingevoerd na 31 december 1993 en die verder behouden zouden kunnen blijven wegens het ontbreken van een uitwisseling van bankgegevens tussen België en het Verenigd Koninkrijk, zouden moeten worden opgeheven in de betrekkingen tussen België en het Verenigd Koninkrijk zodra dit Protocol van toepassing zal zijn.

9. Belgische juridische context

Aanvankelijk beschouwde de Federale Staat dat het om een verdrag ging dat onder haar exclusieve bevoegdheid viel. In de mate dat de Federale Staat op dit ogenblik instaat voor de dienst van de meeste gewestbelastingen, heeft de Federale Regering het niet opportuun geacht het sluiten en het in werking treden van dit Protocol te vertragen en heeft dan ook geen initiatief in die zin genomen.

Inderdaad, de gewestbelastingen waarvan de dienst verzekerd wordt door de Belgische Federale Staat (opgesomd in artikel 3 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten) zouden gedekt geweest zijn en de door de ge-

seraient demeurées en dehors du champ d'application du Protocole. Dans cette optique, la conclusion du Protocole relevait de la compétence exclusive de l'Etat fédéral belge et n'impliquait pas le caractère mixte. Le Protocole n'a par conséquent été signé que par un représentant de l'Etat fédéral.

Toutefois, à l'issue de l'analyse de l'étendue du champ d'application du Protocole, le Conseil d'Etat a abouti à une conclusion tout à fait différente de celle à laquelle avait abouti le Gouvernement fédéral. Selon le Conseil d'Etat, le Protocole viserait l'ensemble des impôts belge, en ce compris ceux prélevés par les communautés et les régions elles-mêmes. Il s'agirait donc d'un traité mixte qui devrait non seulement être soumis à l'assentiment du Parlement fédéral mais aussi à l'assentiment des Parlements communautaires et régionaux.

En dépit de certaines réserves quant à la teneur de l'avis du Conseil d'Etat, le Gouvernement fédéral a choisi de discuter du Protocole et des autres accords semblables au sein du groupe de travail « traités mixtes » (GTTM), organe d'avis de la Conférence interministérielle pour la politique extérieure (CIPE). Le GTTM s'est rallié aux conclusions du Conseil d'Etat quant au caractère mixte du Protocole et des autres accords semblables. Cette décision a ensuite été avalisée par la CIPE.

Le GTTM s'est rallié aux conclusions du Conseil d'Etat quant au caractère mixte de l'Avenant et des autres accords semblables. Cette décision a ensuite été avalisée par la CIPE.

Un groupe de concertation *ad hoc* a été créé par le GTTM. Celui-ci se réunit sous la présidence du SPF Finances et a notamment pour mission d'assurer le bon suivi des différentes procédures d'assentiment des accords déjà signés, d'analyser les incidences, pour les Communautés et les Régions, des règles contenues dans les accords paraphés ainsi que la façon dont les entités fédérées seront désormais associées au processus de conclusion d'accords futurs.

Enfin, la collaboration entre l'Etat fédéral et les entités fédérées que requerra l'échange de renseignements prévus par ces accords devra être formalisée dans un accord de coopération.

westen en gemeenschappen zelf geïnde belastingen zouden buiten het toepassingsgebied van het Protocol gebleven zijn. In die optiek viel het sluiten van het Protocol onder de exclusieve bevoegdheid van de Belgische Federale Staat waarbij het gemengd karakter niet van toepassing was. Het Protocol werd bijgevolg enkel ondertekend door een vertegenwoordiger van de Federale Staat.

Na analyse van de reikwijdte van het toepassingsgebied van het Protocol, is de Raad van State echter tot een volledig verschillende conclusie gekomen dan die van de Federale Regering. Volgens de Raad van State zou het Protocol alle Belgische belastingen beogen, dus ook de belastingen die door de gemeenschappen en de gewesten zelf geïnd worden. Het zou dus gaan om een gemengd verdrag dat niet alleen aan de goedkeuring van het Federaal Parlement zou moeten voorgelegd worden, maar ook aan de goedkeuring van de gemeenschaps- en gewestparlementen.

In weerwil van bepaalde bedenkingen omtrent de teneur van het advies van de Raad van State, heeft de Federale Regering ervoor gekozen het Protocol en de andere gelijkaardige akkoorden te bespreken in de werkgroep « gemengde verdragen » (WGGV), het adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie voor het Buitenlands Beleid (ICBB). De WGGV onderschrijft de conclusies van de Raad van State wat betreft het gemengd karakter van het Protocol en van de andere gelijkaardige akkoorden. Die beslissing werd vervolgens goedgekeurd door de ICBB.

De WGGV onderschrijft de conclusies van de Raad van State wat betreft het gemengd karakter van het Avenant en van de andere gelijkaardige akkoorden. Die beslissing werd vervolgens goedgekeurd door de ICBB.

De WGGV heeft een *ad hoc* overleggroep opgericht die bijeenkomt onder voorzitterschap van de FOD Financiën en die met name moet zorgen voor de goede opvolging van de verschillende procedures voor de goedkeuring van de reeds ondertekende akkoorden. Hij staat ook in voor de analyse van de weerslag van de in de geparafeerde akkoorden vervatte regels op de gemeenschappen en de gewesten en van de manier waarop de gefedereerde entiteiten voortaan betrokken worden bij het proces voor het afsluiten van toekomstige akkoorden.

Ten slotte zal de samenwerking tussen de Federale Staat en de gefedereerde entiteiten die nodig is voor de door deze akkoorden voorziene uitwisseling van inlichtingen geformaliseerd moeten worden in een samenwerkingsakkoord.

II. Commentaire article par article

Article Ier *Impôts visés*

Les nouvelles dispositions sont conformes à l'article 2 du Modèle OCDE. Quant au fond, elles ne diffèrent pas de l'article 2 de la Convention.

Article II *Définitions générales*

Les termes « trafic international » couvrent également l'exploitation, en trafic international, de véhicules routiers et ferroviaires pour l'imposition des rémunérations du personnel exerçant un emploi à bord de ces véhicules (voir ci-après articles IX et XIII).

En vertu de la législation du Royaume-Uni, lorsque le siège de direction effective d'une entreprise se trouve au Royaume-Uni, cet État n'est pas nécessairement l'État de résidence de l'entreprise. Dans certains cas, le Royaume-Uni ne peut, ainsi, pas exercer le pouvoir exclusif d'imposition que lui reconnaît la Convention lorsqu'une entreprise de transport international a son siège de direction effective au Royaume-Uni. Ceci entraîne un risque de non imposition.

Afin de régler cette difficulté, le Protocole confère le droit d'imposition exclusive à l'État de résidence de l'entreprise de transport international et non plus à l'État où se trouve son siège de direction effective (voir ci-après articles IV, VIII et XIII).

La définition de « trafic international » reflète cette nouvelle règle.

Les revenus attribués à un « régime de retraite » défini au nouveau sous-paragraphe 1, I), bénéficient de certains avantages conventionnels (voir ci-après articles V et VI).

En ce qui concerne la Belgique, les termes « régime de retraite » couvrent (1) les institutions de retraite professionnelle visées par la Loi du 27 octobre 2006 relative au contrôle des institutions de retraite professionnelle, (2) les organismes de placement collectif visés par l'Arrêté royal du 7 décembre 2007 relatif aux organismes de placement collectif à nombre variable de parts institutionnels qui ont pour but exclusif le placement collectif dans la catégorie d'investissements autorisés dans l'article 7, premier alinéa, 2° de la loi du 20 juillet 2004 et (3) les entreprises d'investissement et les compagnies d'assurances, dans la mesure où ces entités administrent des régimes de retraite, fournissent des prestations de retraite ou gèrent des fonds pour le

II. Artikelsgewijze toelichting

Artikel I *Belastingen waarop de Overeenkomst van toepassing is*

De nieuwe bepalingen zijn in overeenstemming met artikel 2 van het OESO-model. Inhoudelijk wijken ze niet af van artikel 2 van de Overeenkomst.

Artikel II *Algemene bepalingen*

De uitdrukking « internationaal verkeer » behelst eveneens de exploitatie van weg- en spoorvoertuigen in internationaal verkeer voor de belastingheffing van de beloningen van personeel dat een dienstbetrekking uitoefent aan boord van die voertuigen (zie verder artikelen IX en XIII).

Indien de plaats van de werkelijke leiding van een onderneming zich in het Verenigd Koninkrijk bevindt, is die Staat, krachtens de wetgeving van het Verenigd Koninkrijk, niet noodzakelijk de woonstaat van de onderneming. Daardoor kan het Verenigd Koninkrijk de uitsluitende heffingsbevoegdheid die hem door de Overeenkomst wordt toegekend wanneer een onderneming voor internationaal vervoer haar plaats van werkelijke leiding in het Verenigd Koninkrijk heeft, in sommige gevallen niet uitoefenen en ontstaat er een risico op niet-belasting.

Om dit probleem op te lossen, kent het Protocol de uitsluitende heffingsbevoegdheid toe aan de woonstaat van de onderneming voor internationaal vervoer en niet langer aan de Staat waar haar plaats van werkelijke leiding zich bevindt (zie verder artikelen IV, VIII en XIII).

De definitie van « internationaal verkeer » is een afspiegeling van deze nieuwe regel.

De inkomsten die worden toegekend aan een « pensioenstelsel » dat is omschreven in de nieuwe subparagraaf 1, I), genieten bepaalde voordelen van de Overeenkomst (zie verder artikelen V en VI).

Wat België betreft slaat de uitdrukking « pensioenstelsel » op (1) de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening zoals bedoeld in de wet van 27 oktober 2006 betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening, (2) de instellingen voor collectieve belegging zoals bedoeld in het Koninklijk besluit van 7 december 2007 met betrekking tot institutionele instellingen voor collectieve belegging met een veranderlijk aantal rechten van deelneming die als uitsluitend doel hebben de collectieve belegging in de in artikel 7, eerste lid, 2°, van de wet van 20 juli 2004 bedoelde categorie van toegelaten beleggingen en (3) de beleggingsondernemingen en de verzekeringsmaatschappijen, voor zover die entiteiten pen-

compte d'entités qui administrent des régimes de retraite ou fournissent des prestations de retraite.

Ces entités sont soumises au contrôle de la Commission bancaire, financière et des assurances (CBFA) ou sont enregistrées auprès du SPF Finances.

*Article III
Résidence*

Le paragraphe 1 de l'article 4 fait référence à un régime belge qui n'existe plus (pour mémoire, l'option des sociétés de personnes pour l'assujettissement de leurs bénéficiaires à l'impôt des personnes physiques). Le nouveau texte ne contient plus cette référence devenue obsolète.

Un nouveau paragraphe 5 est ajouté. Celui-ci précise, pour autant que de besoin, qu'un régime de retraite ou une organisation sans but lucratif qui a des objectifs purement religieux, caritatifs, scientifiques, culturels et/ou éducatifs est un résident d'un État contractant aux fins de la Convention lorsque ce régime de retraite ou cette organisation est un résident de cet État en vertu du droit interne de cet État, ce même si tout ou partie du revenu du régime de retraite ou de l'organisation sans but lucratif est exempté d'impôt en vertu du droit interne de cet État.

La plupart des États, y compris la Belgique, considèrent ces organismes comme des résidents aux fins de la Convention même en l'absence de dispositions spécifiques en ce sens.

*Article IV
Navigation maritime et aérienne*

Le nouvel article 8 confère le droit d'imposition exclusive à l'État de résidence de l'entreprise de transport international et non plus à l'État où le siège de direction effective de l'entreprise est situé (voir ci-avant article II).

Le paragraphe relatif à la navigation sur les fleuves, rivières, canaux et lacs, applicable au transport effectué par une entreprise d'un pays entre deux points situés dans l'autre pays, est supprimé.

C'est l'article 7 (Bénéficiaires d'entreprises) de la Convention qui s'applique désormais aux bénéficiaires générés par la navigation intérieure.

sioenstelsels beheren, pensioenuitkeringen verstrekken of zich bezighouden met het beheren van fondsen ten behoeve van entiteiten die pensioenstelsels beheren of pensioenuitkeringen verstrekken.

Die entiteiten staan onder het toezicht van de Commissie voor het Bank-, Financier- en Assurantiewezen (CBFA) of zijn geregistreerd bij de FOD Financiën

*Artikel III
Woonplaats*

Paragraaf 1 van artikel 4 heeft betrekking op een Belgische regeling die niet meer bestaat (ter herinnering : de keuze die aan de personenvennootschappen wordt gelaten om hun winst te onderwerpen aan de personenbelasting). In de nieuwe tekst komt deze achterhaalde vermelding niet meer voor.

Er wordt een nieuwe paragraaf 5 toegevoegd. Het stelt, voor zover als nodig, dat een pensioenstelsel of een organisatie zonder winstbejag die uitsluitend godsdienstige, liefdadige, wetenschappelijke, culturele en/of opvoedkundige doeleinden heeft, voor de toepassing van de Overeenkomst een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat is wanneer dat pensioenstelsel of die organisatie een inwoner van die Staat is op grond van de interne wetgeving van die Staat en dit zelfs indien het geheel of een gedeelte van de inkomsten van het pensioenstelsel of van de organisatie zonder winstbejag ingevolge de nationale wetgeving van die Staat van belasting is vrijgesteld.

Voor de toepassing van de Overeenkomst beschouwt het merendeel van de Staten, waaronder ook België die instellingen als inwoners, zelfs wanneer specifieke bepalingen in die zin ontbreken.

*Artikel IV
Zeevaart en luchtvaart*

Het nieuwe artikel 8 kent de uitsluitende heffingsbevoegdheid toe aan de woonstaat van de onderneming voor internationaal vervoer en niet langer aan de Staat waar de plaats van de werkelijke leiding van de onderneming zich bevindt (zie hierboven artikel II).

De paragraaf met betrekking tot de scheepvaart op stromen, rivieren, kanalen en meren en die van toepassing is op vervoer dat door een onderneming uit een land wordt verricht tussen twee in het andere land gelegen punten, wordt opgeheven.

Voortaan is artikel 7 (Ondernemingswinst) van de Overeenkomst van toepassing op de winst die voortkomt uit de binnenscheepvaart.

Article V
Dividendes

Le texte de l'article 10 de la Convention a été remplacé.

Le nouveau paragraphe 2 de l'article 10, maintient le taux d'imposition maximum de 10 % pour les dividendes.

Le nouveau paragraphe 3 de l'article 10 confirme le régime d'exemption à la source prévu par la directive 90/435/CEE du 23 juillet 1990, modifiée par la directive 2003/123/CE du 22 décembre 2003, concernant le régime commun applicable aux sociétés mères et filiales d'États membres différents.

Le nouveau paragraphe 3 de l'article 10 confirme le régime d'exemption à la source prévu par la directive 90/435/CEE du 23 juillet 1990, modifiée par la directive 2003/123/CE du 22 décembre 2003, concernant le régime commun applicable aux sociétés mères et filiales d'États membres différents.

Il prévoit, par ailleurs, une exemption pour les dividendes attribués à un « régime de retraite » tel que défini par la Convention, à condition que les dividendes ne proviennent pas de l'exercice d'une activité d'entreprise par le « régime de retraite » ou une entreprise associée.

Le nouveau paragraphe 4 de l'article 10 déroge à l'exemption et au taux réduit de 10 % en ce qui concerne les dividendes payés par une entité au moyen de revenus ou de plus-values provenant directement ou indirectement de biens immobiliers lorsque l'État de résidence de cette entité exempte ces revenus immobiliers dans le chef de l'entité et que l'entité distribue annuellement plus de 50 % de ces revenus immobiliers. Les dividendes payés par une telle entité, résidente d'un État contractant, à un résident de l'autre État contractant sont imposables dans l'État de la source à un impôt de 15 % maximum.

Le paragraphe 4 concerne les dividendes payés par un *Real Estate Investment Trust* (REIT) britannique et ceux payés par une *Société d'Investissement à Revenu Fixe Immobilier* (SICAFI) belge. Les dividendes payés par ces entités sont, cependant, exemptés lorsqu'ils sont attribués à un « régime de retraite ».

Le nouveau paragraphe 5 de l'article 10 définit le terme « dividendes » de manière large. La définition couvre tout revenu qui est soumis au même traitement fiscal qu'un revenu d'actions par la législation de l'État de la source.

Artikel V
Dividenden

De tekst van artikel 10 van de Overeenkomst wordt vervangen.

De nieuwe paragraaf 2 van artikel 10 behoudt het maximaal belastingtarief van 10 % voor de dividenden.

De nieuwe paragraaf 3 van artikel 10 bevestigt de regeling van vrijstelling aan de bron waarin wordt voorzien door richtlijn 90/435/EEG van 23 juli 1990, gewijzigd door de richtlijn 2003/123/EG van 22 december 2003 betreffende de gemeenschappelijke regeling voor moedermaatschappijen en dochter-ondernemingen uit verschillende lidstaten.

De nieuwe paragraaf 3 van artikel 10 bevestigt de regeling van vrijstelling aan de bron waarin wordt voorzien door richtlijn 90/435/EEG van 23 juli 1990, gewijzigd door de richtlijn 2003/123/EG van 22 december 2003 betreffende de gemeenschappelijke regeling voor moedermaatschappijen en dochterondernemingen uit verschillende lidstaten.

Die paragraaf voorziet bovendien in een vrijstelling voor dividenden die worden toegekend aan een « pensioenstelsel » zoals dat is omschreven in de Overeenkomst, op voorwaarde dat de dividenden niet voortkomen uit de uitoefening van een bedrijf door het « pensioenstelsel » of door een afhankelijke onderneming.

De nieuwe paragraaf 4 van artikel 10 wijkt af van de vrijstelling en van het verminderd tarief van 10 % voor de dividenden die door een entiteit worden betaald uit inkomsten of meerwaarden die rechtstreeks of onrechtstreeks voortkomen uit onroerende goederen wanneer de woonstaat van die entiteit die onroerende inkomsten vrijstelt in hoofde van de entiteit en de entiteit jaarlijks meer dan 50 % van die onroerende inkomsten uitkeert. De dividenden die door zulk een entiteit, die inwoner is van een overeenkomstsluitende Staat, worden betaald aan een inwoner van de andere overeenkomstsluitende Staat, mogen in de bronstaat worden belast tegen een maximaal tarief van 15 %.

Paragraaf 4 betreft de dividenden die worden betaald door een Britse *Real Estate Investment Trust* (REIT) en die welke worden betaald door een Belgische *Beleggingsvennootschap met Vast Kapitaal* (BEVAK). De dividenden die door die entiteiten worden betaald zijn evenwel vrijgesteld wanneer ze worden toegekend aan een « pensioenstelsel ».

De nieuwe paragraaf 5 van artikel 10 geeft een ruime definitie van de uitdrukking « dividenden ». De definitie slaat op elk inkomen dat door de wetgeving van de bronstaat onderworpen wordt aan dezelfde fiscale behandeling als een inkomen uit aandelen.

En ce qui concerne la Belgique, le terme « dividendes » vise les revenus définis à l'article 18 du Code des impôts sur les revenus 1992, y compris les intérêts des avances visées à l'alinéa 1, 4° et à l'alinéa 2 de cet article.

Les nouveaux paragraphes 6 et 7 de l'article 10 sont similaires aux paragraphes 5 et 6 qu'ils remplacent.

Un nouveau paragraphe 8 a été inséré à l'article 10. Cette disposition a pour effet de refuser les exemptions et réductions d'impôt à la source que prévoit l'article 10 lorsque la création ou la cession des actions qui donnent lieu au paiement des dividendes a été effectuée principalement dans le but d'obtenir ces exemptions ou réductions d'impôt. Cette disposition est similaire à la disposition proposée au paragraphe 21.4 des Commentaires sur l'article 1 du Modèle OCDE en vue de lutter contre certains abus.

Par ailleurs, selon la législation en vigueur au Royaume-Uni avant le 6 avril 1999, lorsqu'une société britannique distribuait des bénéfices, elle était tenue au paiement anticipé d'impôt ou « *advance corporation tax* » (ACT). Un système de crédit d'impôt pour les actionnaires résidents, sociétés ou personnes physiques, évitait une double imposition économique. Les résidents de la Belgique pouvaient bénéficier, sous certaines conditions, de ce système de crédit d'impôt en vertu de l'article 10, paragraphe 3 de la Convention.

A partir du 6 avril 1999, ce crédit d'impôt a été réduit suite à une modification de la législation du Royaume-Uni. Ce faisant, dans la plupart des cas, le bénéfice du crédit d'impôt a été éliminé ou réduit à un montant très faible. Dès lors, il ne se justifiait plus de maintenir un avantage conventionnel dont la portée était devenue dérisoire et qui entraînait des formalités administratives disproportionnées par rapport à l'avantage consenti.

L'ancien paragraphe 3 relatif à ce système de crédit d'impôt a, dès lors, été supprimé

Article VI Intérêts

Le texte de l'article 11 de la Convention a été remplacé.

Le nouveau paragraphe 2 de l'article 11, remplace le taux d'imposition maximum de 15 % par un taux d'imposition maximum de 10 % pour les intérêts qui ne sont pas exemptés en vertu du paragraphe 3.

Wat België betreft, beoogt de uitdrukking « dividenden » de inkomsten die zijn omschreven in artikel 18 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, daaronder begrepen de interest van voorschotten zoals bedoeld in alinea 1, 4° en alinea 2 van dat artikel.

De nieuwe paragrafen 6 en 7 van artikel 10 zijn gelijkwaardig aan de paragrafen 5 en 6 die ze vervangen.

Er werd een nieuwe paragraaf 8 aan artikel 10 toegevoegd. Die bepaling strekt ertoe de vrijstellingen en de verminderingen van de bronheffingen waarin artikel 10 voorziet te weigeren wanneer het creëren of het overdragen van de aandelen uit hoofde waarvan de dividenden zijn betaald, gebeurd is met als voornaamste doelstelling die belastingverminderingen of -vrijstellingen te verkrijgen. Die bepaling is gelijkaardig aan de bepaling die in paragraaf 21.4 van de Commentaar bij artikel 1 van het OESO-model wordt voorgesteld ter bestrijding van sommige misbruiken.

Ingevolge de wetgeving die vóór 6 april 1999 in het Verenigd Koninkrijk van kracht was, was een Britse vennootschap die winst verdeelde trouwens verplicht voorafbetalingen te doen, de zogenaamde « *Advance corporation tax* » (ACT). Voor de aandeelhouders die inwoner waren, vennootschappen of natuurlijke personen, werd een dubbele economische belasting vermeden door een belastingkredietregeling. Op grond van artikel 10, paragraaf 3 van de Overeenkomst konden de inwoners van België, onder bepaalde voorwaarden, de voordelen van die regeling genieten.

Ten gevolge van een wijziging in de wetgeving van het Verenigd Koninkrijk werd dat belastingkrediet vanaf 6 april 1999 verminderd. Daardoor ging het voordeel van het belastingkrediet in de meeste gevallen verloren of werd het herleid tot een onbeduidend bedrag. Er was dus geen reden meer om een verdragsvoordeel in stand te houden waarvan de draagwijdte verwaarloosbaar was geworden en waarvoor administratieve formaliteiten vereist waren die niet in verhouding stonden tot het toegekende voordeel.

De vroegere paragraaf 3, die betrekking had op deze belastingkredietregeling, werd dus opgeheven.

Artikel VI Interesten

De tekst van artikel 11 van de Overeenkomst werd vervangen.

De nieuwe paragraaf 2 van artikel 11 vervangt het maximaal belastingtarief van 15 % door een maximaal belastingtarief van 10 % voor de interest die niet is vrijgesteld ingevolge paragraaf 3.

Le nouveau paragraphe 3 de l'article 11 prévoit une exemption pour :

- les intérêts payés en vertu d'un prêt de n'importe quelle nature ou d'un crédit consenti par une entreprise à une autre entreprise;
- les intérêts attribués à un « régime de retraite » tel que défini par la Convention, à condition que les intérêts ne proviennent pas de l'exercice d'une activité d'entreprise par le « régime de retraite » ou une entreprise associée;
- les intérêts payés à l'autre État contractant, une de ses subdivisions politiques ou collectivités locales ou à un organisme public.

Les nouveaux paragraphes 4, 5, 6 et 7 ont une portée similaire à celle des paragraphes 3, 4, 5 et 6 qu'ils remplacent.

Un nouveau paragraphe 8 a été inséré à l'article 11. Cette disposition a pour effet de refuser les exemptions et réductions d'impôt à la source que prévoit l'article 11 lorsque la création ou la cession des créances qui donnent lieu au paiement des intérêts a été effectuée principalement dans le but d'obtenir ces exemptions ou réductions d'impôt. Cette disposition est similaire à la disposition proposée au paragraphe 21.4 des Commentaires sur l'article 1 du Modèle OCDE en vue de lutter contre certains abus.

En vertu de la législation de l'Union européenne, les intérêts versés par une filiale résidente d'un État membre de l'Union à sa société mère ne peuvent pas être traités différemment par cet État selon que la société mère est résidente de cet État ou d'un autre État membre de l'Union. Les dispositions du paragraphe 7 qui autorisent une telle discrimination ont, dès lors, été supprimées.

Article VII *Redevances*

Le paragraphe 1 de l'article 12 de la Convention a été remplacé par un texte conforme au paragraphe 1 de l'article 12 du Modèle OCDE.

L'article 12 de la Convention ne traite désormais plus que des redevances provenant d'un État contractant et dont un résident de l'autre État contractant est le bénéficiaire effectif. Ses dispositions ne s'appliquent plus aux redevances provenant d'un État tiers.

De nieuwe paragraaf 3 van artikel 11 voorziet in een vrijstelling voor :

- interest betaald uit hoofde van een lening van welke aard ook die is toegestaan of een krediet dat is verleend door een onderneming aan een andere onderneming;
- interest betaald aan een « pensioenstelsel » zoals dat is omschreven in de Overeenkomst, op voorwaarde dat de interest niet afkomstig is uit het uitoefenen van een bedrijf door het « pensioenstelsel » of door een afhankelijke onderneming;
- interest betaald aan de andere overeenkomstsluitende Staat, aan één van de staatkundige onderdelen of plaatselijke gemeenschappen daarvan of aan een openbare entiteit.

De nieuwe paragrafen 4, 5, 6 en 7 hebben een gelijkaardige draagwijdte als de paragrafen 3, 4, 5 en 6 die ze vervangen.

Er werd een nieuwe paragraaf 8 aan artikel 11 toegevoegd. Die bepaling strekt ertoe de vrijstellingen en de verminderingen van de bronheffingen waarin artikel 11 voorziet te weigeren wanneer het creëren of het overdragen van de schuldvorderingen uit hoofde waarvan de interest is betaald, gebeurd is met als voornaamste doelstelling die belastingverminderingen of -vrijstellingen te verkrijgen. Die bepaling is gelijkaardig aan de bepaling die in paragraaf 21.4 van de Commentaar bij artikel 1 van het OESO-model wordt voorgesteld ter bestrijding van sommige misbruiken.

Interest die door een dochteronderneming die inwoner is van een lidstaat van de Unie wordt betaald aan haar moedermaatschappij mag ingevolge de wetgeving van de Europese Unie door die Staat niet anders worden behandeld naargelang de moedermaatschappij inwoner is van die Staat of van een andere lidstaat van de Unie. De bepalingen van paragraaf 7 die dergelijke discriminatie toelaten werden dus opgeheven.

Artikel VII *Royalty's*

Paragraaf 1 van artikel 12 van de Overeenkomst werd vervangen door een tekst die overeenstemt met paragraaf 1 van artikel 12 van het OESO-model.

Artikel 12 van de Overeenkomst handelt voortaan enkel nog over royalty's die afkomstig zijn uit een overeenkomstsluitende Staat en waarvan een inwoner van de andere overeenkomstsluitende Staat de uiteindelijke gerechtigde is. De bepalingen van die paragraaf zijn niet langer van toepassing op royalty's die afkomstig zijn uit een derde Staat.

Cette modification remédie à une incohérence de la Convention pouvant empêcher l'État contractant dans lequel un résident de l'autre État contractant exerce une activité par l'intermédiaire d'un établissement stable ou d'une base fixe d'imposer, conformément à l'article 7 (Bénéfices des entreprises) ou 14 (Professions indépendantes), les redevances provenant d'un État tiers qui se rattachent à l'établissement stable ou à la base fixe.

En effet, d'une part, le paragraphe 3 de l'article 12 ne s'applique que lorsque l'établissement stable ou la base fixe est situé dans l'État contractant d'où proviennent les redevances et, d'autre part, lorsque les redevances provenant d'États tiers sont visées au paragraphe 1 de l'article 12, ces redevances ne relèvent pas de l'article 22 (Autres revenus) et ne peuvent donc pas être imposées, conformément au paragraphe 2 de cet article, dans l'État contractant dans lequel est situé l'établissement stable ou la base fixe.

Un nouveau paragraphe 5 définit la source des redevances conformément à la pratique conventionnelle de la Belgique.

Un nouveau paragraphe 6 a été inséré à l'article 12. Cette disposition a pour effet de refuser l'exemption d'impôt à la source que prévoit l'article 12 lorsque la création ou la cession de droits qui donnent lieu au paiement des redevances a été effectuée principalement dans le but d'obtenir cette exemption d'impôt. Cette disposition est similaire à la disposition proposée au paragraphe 21.4 des Commentaires sur l'article 1 du Modèle OCDE en vue de lutter contre certains abus.

Article VIII *Gains en capital*

Le nouveau paragraphe 3 de l'article 13 de la Convention confère le droit d'imposition exclusive des gains liés à l'exploitation de navires ou d'aéronefs en trafic international à l'État de résidence de l'entreprise de transport (voir ci-avant article II).

Les gains liés à la navigation sur les fleuves, rivières, canaux et lacs sont imposables conformément à l'article 7 (Bénéfices d'entreprises).

Article IX *Professions dépendantes*

En vertu du nouveau paragraphe 3 de l'article 15 de la Convention, les rémunérations qu'un résident d'un État contractant tire d'un emploi exercé à bord d'un navire, d'un aéronef ou d'un véhicule routier ou ferroviaire sont

Deze wijziging maakt een einde aan een onsamenhangendheid in de Overeenkomst die de overeenkomstsluitende Staat waarin een inwoner van de andere overeenkomstsluitende Staat een nijverheids- of handelsbedrijf uitoefent met behulp van een vaste inrichting of vaste basis, kon beletten om conform artikel 7 (Ondernemingswinst) of artikel 14 (Zelfstandige beroepen) belasting te heffen van de uit een derde Staat afkomstige royalty's die verbonden waren met de vaste inrichting of de vaste basis.

Eenzijds is het immers zo dat paragraaf 3 van artikel 12 enkel van toepassing is wanneer de vaste inrichting of de vaste basis gevestigd is in de overeenkomstsluitende Staat waaruit de royalty's afkomstig zijn en anderzijds is het zo dat, wanneer de uit derde Staten afkomstige royalty's beoogd worden door paragraaf 1 van artikel 12, ze niet onder artikel 22 (Andere inkomsten) vallen en dus niet overeenkomstig paragraaf 2 van dat artikel belast mogen worden in de overeenkomstsluitende Staat waar de vaste inrichting of de vaste basis gevestigd is.

In een nieuwe paragraaf 5 wordt de bron van de royalty's gedefinieerd in overeenstemming met de Belgische verdragspraktijk.

Er werd een nieuwe paragraaf 6 aan artikel 12 toegevoegd. Die bepaling strekt ertoe de vrijstelling van de bronheffing waarin artikel 12 voorziet te weigeren wanneer het creëren of het overdragen van de rechten uit hoofde waarvan de royalty's zijn betaald, gebeurd is met als voornaamste doelstelling die belastingvrijstelling te verkrijgen. Die bepaling is gelijkaardig aan de bepaling die in paragraaf 21.4 van de Commentaar bij artikel 1 van het OESO-model wordt voorgesteld ter bestrijding van sommige misbruiken.

Artikel VIII *Vermogenswinst*

De nieuwe paragraaf 3 van artikel 13 van de Overeenkomst kent de uitsluitende heffingsbevoegdheid ter zake van voordelen die verbonden zijn aan de exploitatie van schepen of luchtvaartuigen in internationaal verkeer toe aan de woonstaat van de vervoersonderneming (zie hoger artikel II).

De voordelen die verbonden zijn aan de scheepvaart op stromen, rivieren, kanalen en meren zijn belastbaar overeenkomstig artikel 7 (Ondernemingswinst).

Artikel IX *Niet-zelfstandige beroepen*

Ingevolge de nieuwe paragraaf 3 van artikel 15 van de Overeenkomst zijn beloningen die een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat verkrijgt ter zake van een dienstbetrekking uitgeoefend aan boord van een schip, een

exclusivement imposables dans l'État de résidence de ce résident.

Cette disposition a pour but, d'une part, de remédier à la double exonération antérieure qui résulte de la combinaison :

- de la disposition conventionnelle antérieure qui prévoit l'imposition exclusive des salaires d'emploi dans l'Etat du siège de direction effective de l'employeur, et
- de la législation fiscale du Royaume-Uni qui impose les salaires d'un non-résident uniquement si ces revenus se rattachent à une activité exercée au Royaume-Uni.

D'autre part on veut appliquer la même règle pour les revenus d'emplois exercés en trafic international a bord de véhicules routiers ou ferroviaires que pour les revenus d'emplois exercés en trafic international a bord de navires ou aéronefs.

Un nouveau paragraphe 4 a été inséré à l'article 15. Ce paragraphe confirme expressément les commentaires sur l'article 15 du Modèle OCDE en ce qui concerne les critères qui permettent de déterminer l'État dans lequel un emploi est exercé. Un emploi est exercé là où l'employé est physiquement présent lorsqu'il preste les services pour lesquels il est rémunéré.

Article X Dirigeants de sociétés

Le nouvel article 16 de la Convention contient des dispositions similaires à celles qui figurent habituellement dans les conventions conclues par la Belgique. Il résulte de cette disposition que :

- les rémunérations perçues par un mandataire visé à l'article 16 en raison de l'exercice d'une activité journalière de direction ou de nature technique sont imposables suivant les règles prévues à l'article 15 (Professions dépendantes); les règles de l'article 15 s'appliquent comme si le mandataire était un travailleur ordinaire lié à la société par un lien de subordination;
- les rémunérations perçues par un associé d'une société résidente de Belgique en raison de l'exercice d'une activité journalière sont également imposables suivant les règles prévues à l'article 15 (Professions dépendantes); les règles de l'article 15 s'appliquent comme si l'associé

luchtvaartuig of een spoor- of wegvoertuig slechts belastbaar in de woonstaat van die inwoner.

Het doel van deze bepaling is, enerzijds een einde maken aan de vroegere dubbele vrijstelling die het resultaat was van een combinatie van :

- de vroegere verdragsbepaling volgens dewelke beloningen uit een dienstbetrekking uitsluitend mochten worden belast in de Staat waar de plaats van werkelijke leiding van de werkgever zich bevond, en
- de belastingwetgeving van het Verenigd Koninkrijk die de beloningen van een niet-inwoner slechts belast wanneer die inkomsten verbonden zijn met een in het Verenigd Koninkrijk uitgeoefende activiteit.

Anderzijds wil men dezelfde regel toepassen voor de inkomsten uit een dienstbetrekking die in internationaal verkeer wordt uitgeoefend aan boord van spoor- of wegvoertuigen als voor de inkomsten uit een dienstbetrekking die in internationaal verkeer wordt uitgeoefend aan boord van schepen of luchtvaartuigen.

Er werd een nieuwe paragraaf 4 aan artikel 15 toegevoegd. Die paragraaf bevestigt uitdrukkelijk de Commentaar bij artikel 15 van het OESO-model betreffende de criteria die het mogelijk maken om vast te stellen in welke Staat een dienstbetrekking uitgeoefend wordt. Een dienstbetrekking wordt uitgeoefend op de plaats waar de werknemer fysiek aanwezig is wanneer hij de diensten verleent waarvoor hij beloond wordt.

Artikel X Tantièmes

Het nieuwe artikel 16 van de Overeenkomst bevat bepalingen die gelijkaardig zijn aan die welke gewoonlijk voorkomen in de door België gesloten overeenkomsten. Uit die bepaling volgt dat :

- de beloningen die door een mandataris zoals bedoeld in artikel 16 worden verkregen ter zake van de uitoefening van dagelijkse werkzaamheden van leidinggevende of technische aard, mogen worden belast overeenkomstig de regels waarin artikel 15 (Niet-zelfstandige beroepen) voorziet; de regels van artikel 15 worden toegepast als ware de mandataris een gewone werknemer die met de vennootschap verbonden is door een band van ondergeschiktheid;
- de beloningen die door een vennoot van een vennootschap die inwoner is van België worden verkregen ter zake van de uitoefening van dagelijkse werkzaamheden eveneens belast mogen worden overeenkomstig de regels waarin artikel 15 (Niet-zelfstandige beroepen)

était un travailleur ordinaire lié à la société par un lien de subordination.

Article XI
Pensions

Le texte de l'article 18 de la Convention a été remplacé.

En vertu du nouvel article 18, les pensions et autres rémunérations similaires (y compris les versements sans caractère périodique) provenant d'un État contractant sont, en principe, exclusivement imposables dans cet État.

Conformément à l'intention des négociateurs belges et britanniques du Protocole, les pensions et autres rémunérations similaires proviennent d'un État contractant lorsque ces revenus sont payés par cet État lui-même, une de ses subdivisions politiques ou collectivités locales ou par un résident de cet État (en ce compris un régime de retraite, défini à l'article 3 de la Convention, qui est établi dans cet État).

A l'exception des pensions publiques visées à l'article 19 (Fonctions publiques), le paragraphe 1 vise toutes les pensions et autres rémunérations similaires, y compris celles qui ne sont pas payées au titre d'un emploi antérieur (par exemple, les pensions des travailleurs indépendants ou une rente viagère que le bénéficiaire aurait constitué directement grâce à un capital accumulé en dehors d'un régime de retraite lié à un emploi).

L'imposition des pensions et autres rémunérations similaires se trouve ainsi modifiée. En effet, actuellement, les pensions et autres rémunérations similaires sont exclusivement imposables dans l'État de résidence du bénéficiaire soit en vertu de l'article 18, soit en vertu de l'article 22 (Autres revenus). Pour éviter de modifier le régime fiscal des personnes qui ont pris leur retraite avant la prise d'effet du présent Protocole, les pensions et rémunérations similaires payées à ces personnes continueront à être imposées dans leur État de résidence.

Article XII
Fonctions publiques

Le texte de l'article 19 a été remplacé par le texte de l'article 19 du Modèle OCDE. La situation acquise des résidents permanents a cependant été prise en considération et l'exception prévue au sous-paragraphe 1, b), (ii) du texte OCDE n'a pas été reprise ici. Les rémunérations publiques payées à un résident permanent (c'est-à-dire, un résident de

voorziet; de regels van artikel 15 worden toegepast als ware de vennoot een gewone werknemer die met de vennootschap verbonden is door een band van ondergeschiktheid.

Artikel XI
Pensioenen

De tekst van artikel 18 van de Overeenkomst werd vervangen.

Ingevolge het nieuwe artikel 18 zijn pensioenen en andere soortgelijke beloningen (met inbegrip van de niet-periodieke uitkeringen) die afkomstig zijn uit een overeenkomstsluitende Staat in principe slechts in die Staat belastbaar.

In overeenstemming met de intentie van de Belgische en Britse onderhandelaars over het Protocol zijn pensioenen en andere soortgelijke beloningen afkomstig uit een overeenkomstsluitende Staat wanneer die inkomsten betaald worden door die Staat zelf, door een staatkundig onderdeel of plaatselijke gemeenschap daarvan of door een inwoner van die Staat (daaronder begrepen een pensioenstelsel zoals omschreven in artikel 3 van de Overeenkomst, dat in die Staat gevestigd is).

Met uitzondering van de overheidspensioenen zoals bedoeld in artikel 19 (Overheidsfuncties), beoogt paragraaf 1 alle pensioenen en andere soortgelijke beloningen met inbegrip van die welke niet worden betaald ter zake van een vroegere dienstbetrekking (bijvoorbeeld pensioenen van zelfstandige werknemers of een lijfrente die de gerechtigde rechtstreeks zou hebben aangelegd middels een kapitaal dat werd bijeengebracht buiten een pensioenstelsel dat verbonden is aan een betrekking).

De belastingheffing van pensioenen en andere soortgelijke beloningen is dus gewijzigd. Hetzij ingevolge artikel 18, hetzij ingevolge artikel 22 (Andere inkomsten), mogen pensioenen en andere soortgelijke beloningen momenteel immers uitsluitend worden belast in de woonstaat van de gerechtigde. Om te vermijden dat de belastingregeling wordt gewijzigd van personen die vóór de inwerkingtreding van dit Protocol met pensioen zijn gegaan, blijven de pensioenen en andere soortgelijke beloningen die aan die personen worden betaald verder belast worden in hun woonstaat.

Artikel XII
Overheidsfuncties

De tekst van artikel 19 werd vervangen door de tekst van artikel 19 van het OESO-model. Er werd evenwel rekening gehouden met de verworvenheden van de permanente inwoners en de uitzondering waarin subparagraaf 1, b), (ii) van de OESO-tekst voorziet werd hier niet opgenomen. De overheidsbeloningen die worden betaald aan

l'État où les services sont prestés qui n'a pas la nationalité de cet État et qui n'est pas devenu un résident de cet État à seule fin de rendre les services à l'État qui le rémunère) demeurent, dès lors, imposables dans l'État contractant qui rémunère ses services.

Article XIII
Activités en mer

Le paragraphe 1 de l'article 21 de la Convention a été légèrement modifié afin de couvrir également l'exploitation de ressources naturelles, telle que le vent, qui ne sont pas des ressources naturelles des fonds marins ou de leur sous-sol.

En pratique, cette disposition vise les champs d'éoliennes en mer du Nord. Elle permet, notamment, de considérer qu'une entreprise d'un État contractant qui exerce en mer dans l'autre État contractant des activités de maintenance pour le compte de l'entreprise qui exploite les éoliennes dispose d'un établissement stable dans cet autre État contractant.

Le nouveau paragraphe 3 de l'article 21 de la Convention confère le droit d'imposition exclusive des bénéfices liés au transport par un navire ou un aéronef dans le cadre d'activités en mer ou ceux résultant de l'exploitation de remorqueurs, pousseurs ou toueurs dans le cadre de telles activités à l'État de résidence de l'entreprise qui exploite ces véhicules et plus à l'État où le siège de direction effective de l'entreprise est situé (voir ci-avant article II).

Le nouveau paragraphe 5, (b) de l'article 21 de la Convention confère le droit d'imposition exclusive des rémunérations liées à un emploi exercé à bord d'un navire, d'un aéronef ou d'un remorqueur, pousseur ou toueur dans le cadre d'activités en mer à l'État de résidence du bénéficiaire des rémunérations (voir ci-avant article IX).

Article XIV
Autres revenus

Un nouveau paragraphe 3 permet à l'État d'où proviennent les revenus d'imposer ces revenus lorsque l'État de résidence, qui a en principe le droit exclusif de les imposer, ne les impose pas effectivement.

On considère qu'un revenu est effectivement imposé lorsque ce revenu est inclus dans la base imposable brute

een permanente inwoner blijven dus verder belastbaar in de overeenkomstsluitende Staat die zijn diensten beloont. Met permanente inwoner wordt bedoeld : een inwoner van de Staat waar de diensten werden bewezen die geen onderdaan van die Staat is en die niet uitsluitend met het oog op het bewijzen van de diensten aan de Staat die hem beloont inwoner van die Staat is geworden.

Artikel XIII
Werkzaamheden buitengaats

Paragraaf 1 van artikel 21 van de Overeenkomst werd lichtjes gewijzigd opdat hij ook de exploitatie zou bestrijken van natuurlijke rijkdommen zoals de wind, die geen natuurlijke rijkdommen zijn die uit de zeebodem of uit de ondergrond daarvan komen.

In de praktijk beoogt deze bepaling de windmolenparken in de Noordzee. Door die bepaling kan een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat die in de andere overeenkomstsluitende Staat buitengaats onderhoudswerkzaamheden uitoefent ten behoeve van de onderneming die de windmolens exploiteert, geacht worden een vaste inrichting in die andere overeenkomstsluitende Staat te hebben.

De uitsluitende heffingsbevoegdheid ter zake van de winst die verband houdt met het vervoer dat door een schip of luchtvaartuig wordt verricht in het kader van buitengaats werkzaamheden of ter zake van de winst die voortkomt uit de exploitatie van sleepboten, duwboten of kettingsleepboten in verband met die werkzaamheden, wordt door de nieuwe paragraaf 3 van artikel 21 van de Overeenkomst toegekend aan de woonstaat van de onderneming dewelke die vervoermiddelen exploiteert en niet langer aan de Staat waar de plaats van de werkelijke leiding van de onderneming is gelegen (zie hoger artikel II).

De uitsluitende heffingsbevoegdheid ter zake van beloningen die verband houden met een dienstbetrekking die in het kader van buitengaats werkzaamheden wordt uitgeoefend aan boord van een schip, een luchtvaartuig of van een sleepboot, een duwboot of een kettingsleepboot, wordt door de nieuwe paragraaf 5, (b) van artikel 21 van de Overeenkomst toegekend aan de woonstaat van de gerechtigde tot de beloningen (zie hoger artikel IX).

Artikel XIV
Andere inkomsten

Een nieuwe paragraaf 3 stelt de Staat waaruit de inkomsten afkomstig zijn in de mogelijkheid om die inkomsten te belasten wanneer de woonstaat, die in principe over de uitsluitende heffingsbevoegdheid beschikt, ze niet daadwerkelijk belast.

Een inkomen wordt beschouwd als zijnde daadwerkelijk belast wanneer het begrepen is in de bruto belastbare

sur laquelle l'impôt est calculé. A partir du moment où un revenu est inclus dans cette base imposable brute, ce revenu est considéré comme effectivement imposé même si en fin de compte aucun impôt n'est dû, notamment, parce que le revenu est absorbé par des quotités exemptées d'impôt, des réductions fiscales ou des pertes antérieures.

Le Royaume-Uni a rencontré des difficultés en ce qui concerne des revenus émanant de certains instruments financiers non traditionnels lorsqu'il existe des relations spéciales entre les parties.

Un nouveau paragraphe 4 a pour objet de régler ces difficultés en permettant aux deux États contractants d'imposer, conformément à leur législation interne, la partie du revenu qui excède le revenu qui aurait été convenu entre des parties indépendantes.

Un nouveau paragraphe 5 a pour effet de refuser l'exemption d'impôt à la source que prévoit l'article 21 lorsque la création ou la cession de droits qui donnent lieu au paiement des revenus a été effectuée principalement dans le but d'obtenir cette exemption d'impôt. Cette disposition est similaire à la disposition proposée au paragraphe 21.4 des Commentaires sur l'article 1 du Modèle OCDE en vue de lutter contre certains abus.

Article XV

Prévention de la double imposition

Le paragraphe 2 de l'article 23 de la Convention qui détermine la manière dont la Belgique prévient la double imposition est remplacé. Le nouveau paragraphe 2 reprend les différentes méthodes que la Belgique applique désormais, à savoir :

- Sous-paragraphe (a) : Exemption avec réserve de progressivité pour les revenus autres que les dividendes, intérêts et redevances (tels que ces termes sont définis par la législation interne belge) qui sont imposés au Royaume-Uni.
- Sous-paragraphe (b) : Dans la ligne de plusieurs décisions du Service des décisions anticipées (SDA), l'administration fiscale belge traite, en principe, une entité qui est traitée comme fiscalement transparente au Royaume-Uni et qui est dotée de la personnalité juridique ou constituée sous une forme juridique analogue à celle d'une société de droit belge comme une entité fiscalement transparente pour l'application des dispositions conventionnelles. Pour ces entités, le sous-paragraphe 2, (b) prévoit l'exemption des « dividendes » recueillis par un résident de Belgique lorsque ce résident est imposé au Royaume-Uni proportionnellement à sa participation

grondslag waarop de belasting berekend wordt. Zodra een inkomen in die bruto belastbare grondslag begrepen is, wordt het beschouwd als zijnde daadwerkelijk belast, zelfs wanneer er uiteindelijk geen enkele belasting verschuldigd is, meer bepaald omdat het inkomen opgeslorpt is door belastingvrije sommen, belastingverminderingen of vorige verliezen.

Het Verenigd Koninkrijk heeft moeilijkheden onderhouden met betrekking tot inkomsten die voortkwamen uit bepaalde niet-traditionele financiële instrumenten wanneer er sprake was van een bijzondere verhouding tussen de partijen.

Een nieuwe paragraaf 4 heeft tot doel een regeling te treffen voor die problemen door beide overeenkomstsluitende Staten toe te laten om, conform hun nationale wetgeving, belastingen te heffen van dat gedeelte van het inkomen dat uitgaat boven het inkomen dat zou zijn overeengekomen tussen onafhankelijke partijen.

Een nieuwe paragraaf 5 strekt ertoe de vrijstelling van de bronheffing waarin artikel 21 voorziet te weigeren wanneer het creëren of het overdragen van de rechten uit hoofde waarvan de inkomsten zijn betaald, gebeurd is met als voornaamste doelstelling die belastingvrijstelling te verkrijgen. Die bepaling is gelijkaardig aan de bepaling die in paragraaf 21.4 van de Commentaar bij artikel 1 van het OESO-model wordt voorgesteld ter bestrijding van sommige misbruiken.

Artikel XV

Vermijden van dubbele belasting

Paragraaf 2 van artikel 23 van de Overeenkomst, die de manier vastlegt waarop België dubbele belasting vermijdt, wordt vervangen. De nieuwe paragraaf 2 herneemt de verschillende methodes die België voortaan toepast, met name :

- Subparagraaf (a) : vrijstelling met progressievoorbehoud voor de inkomsten, niet zijnde dividend, interest en royalty's (zoals deze uitdrukkingen omschreven zijn door de interne Belgische wetgeving), die in het Verenigd Koninkrijk belast zijn.
- Subparagraaf (b) : in de lijn van verscheidene beslissingen van de Dienst Voorafgaande Beslissingen (DVB), wordt een entiteit die in het Verenigd Koninkrijk als fiscaal transparant wordt behandeld en die rechtspersoonlijkheid heeft of opgericht is in een gelijkaardige rechtsvorm als die van een vennootschap naar Belgisch recht, principieel door de Belgische belastingadministratie behandeld als een fiscaal transparante entiteit voor de toepassing van de verdragsbepalingen. Voor die entiteiten voorziet subparagraaf 2, (b) in een vrijstelling van de « dividend » die door een inwoner van België worden behaald wanneer die inwoner in het Verenigd Koninkrijk

dans les bénéfices de l'entité qui servent au paiement des dividendes.

- Sous-paragraphe (c) : Définition du terme « imposé » utilisé aux sous-paragraphe (a) et (b). Cette définition prend en considération la décision de la Cour de Cassation dans l'Affaire Sidro (Cass., 15 septembre 1970, Bull. 489, p. 1618). Conformément à cette jurisprudence, des revenus sont imposés au Royaume-Uni lorsqu'ils y ont subi le régime fiscal qui leur est normalement applicable (en ce compris l'exemption) conformément à la législation du Royaume-Uni.
- Sous-paragraphe (d) : La Belgique peut calculer la taxe communale additionnelle et la taxe d'agglomération additionnelle sur les revenus professionnels provenant du Royaume-Uni qui sont exonérés en Belgique conformément à la Convention. Ces taxes sont calculées comme si les revenus professionnels de source britannique étaient des revenus de source belge.
- Sous-paragraphe (e) : Imputation de la quotité forfaitaire d'impôt étranger suivant les modalités prévues par les articles 285 à 289 du Code des Impôts sur les revenus 1992 pour les intérêts et les redevances qui sont imposés au Royaume-Uni conformément aux articles 11 et 12 de la Convention.
- Sous-paragraphe (f) : Exemption pour les dividendes de participations importantes suivant les conditions et limites prévues aux articles 202 à 205 et 290 à 295 du Code des Impôts sur les revenus 1992 (régime RDT).
- Sous-paragraphe (g) : Imputation de l'impôt perçu au Royaume-Uni pour les dividendes recueillis par une société résidente de Belgique lorsque l'exemption prévue au sous-paragraphe (f) ne s'applique pas. L'impôt imputable sur l'impôt belge afférent auxdits dividendes est l'impôt perçu au Royaume-Uni conformément à l'article 10 de la Convention ainsi que l'impôt perçu au Royaume-Uni sur les bénéfices servant au paiement des dividendes.
- Sous-paragraphe (h) : Prévention de la double déduction des pertes.

Le paragraphe 3 de l'article 23 est remplacé par une disposition qui définit plus adéquatement la source des revenus pour l'application du régime d'imputation appliqué au Royaume-Uni en vertu du paragraphe 1 de l'Article 23.

Un nouveau paragraphe 4 insère une disposition anti-abus qui a pour effet de refuser les avantages (exemptions

belast is naar rata van zijn deelneming in de winst van de entiteit waaruit de dividenden zijn betaald.

- Subparagraaf (c) : omschrijving van de uitdrukking « belast » zoals die is gebruikt in de subparagrafen (a) en (b). Die omschrijving houdt rekening met de beslissing van het Hof van Cassatie in de zaak Sidro (Cass., 15 september 1970, Bull. 489, p. 1618). Overeenkomstig deze rechtspraak zijn inkomsten belast in het Verenigd Koninkrijk wanneer ze aldaar onderworpen geweest zijn aan het belastingstelsel dat normaal gezien ingevolge de wetgeving van het Verenigd Koninkrijk op zulke inkomsten van toepassing is (met inbegrip van de vrijstelling).
- Subparagraaf (d) : België mag de aanvullende gemeentebelasting en de aanvullende agglomeratiebelasting berekenen op de beroepsinkomsten die uit het Verenigd Koninkrijk afkomstig zijn en die in België conform de Overeenkomst vrijgesteld zijn. Die belastingen worden berekend alsof de beroepsinkomsten uit Britse bron inkomsten uit Belgische bron waren.
- Subparagraaf (e) : voor de interest en de royalty's die in het Verenigd Koninkrijk belast zijn in overeenstemming met de artikelen 11 en 12 van de Overeenkomst wordt het forfaitair gedeelte van de buitenlandse belasting verrekend volgens de regels die zijn bepaald door de artikelen 285 tot 289 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992.
- Subparagraaf (f) : vrijstelling voor de dividend van belangrijke deelnemingen op de voorwaarden en binnen de grenzen die in de artikelen 202 tot 205 en 290 tot 295 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 zijn bepaald (DBI-stelsel).
- Subparagraaf (g) : verrekening van de in het Verenigd Koninkrijk geheven belasting voor de dividend die zijn verkregen door een vennootschap die inwoner is van België wanneer de vrijstelling waarin subparagraaf (f) voorziet niet van toepassing is. De belasting die mag verrekend worden met de Belgische belasting die betrekking heeft op die dividend, is de belasting die in het Verenigd Koninkrijk conform artikel 10 van de Overeenkomst werd geheven, alsmede de belasting die in het Verenigd Koninkrijk werd geheven van de winst waaruit die dividend werden betaald.
- Subparagraaf (h) : voorkomen van dubbele aftrek van verliezen.

Paragraaf 3 van artikel 23 wordt vervangen door een bepaling die de bron van de inkomsten op geschiktere wijze omschrijft voor de toepassing van het verrekeningsstelsel dat in het Verenigd Koninkrijk wordt toegepast op grond van paragraaf 1 van artikel 23.

Een nieuwe paragraaf 4 voegt een anti-misbruikmaatregel toe die als resultaat heeft dat de voordelen (belasting-

et imputations d'impôt) que prévoit l'article 23 lorsqu'une personne concernée par un mécanisme ou un arrangement en relation avec lequel ces avantages sont demandés a pour objectif (objectif principal ou un des objectifs principaux) d'obtenir ces avantages par le biais de ce mécanisme ou de cet arrangement.

Article XVI
Non-discrimination

Le paragraphe 5 de l'article 24 a été remplacé afin de viser tous les cas où un État contractant peut traiter de manière différente des sociétés résidentes dont le capital est détenu ou contrôlé par un ou plusieurs résidents de l'autre État contractant. Cette adaptation résulte directement de diverses modifications que le Protocole a apportées aux articles 11 (Intérêts), 12 (Redevances) et 22 (Autres revenus).

Article XVII
Procédure amiable

Le paragraphe 2 de l'article 25 de la Convention est complété par la seconde phrase qui figure au paragraphe 2 de l'article 25 du Modèle OCDE. Elle prévoit, conformément à la pratique belge, qu'un accord amiable entre les autorités compétentes des deux États est appliqué dans chacun des États quels que soient les délais prévus par leur droit interne.

Dans la ligne de ce que prévoit le Modèle OCDE, un nouveau paragraphe 5 organise un arbitrage afin de garantir que les autorités compétentes parviendront à un accord dans les cas qui leur sont soumis.

Dans les cas où les autorités compétentes ne peuvent parvenir à un accord dans un délai de 2 ans, les questions non résolues seront, à la demande de la personne ayant soumis le cas dans le cadre de la procédure amiable, résolues par arbitrage. Les demandes d'arbitrage doivent, toutefois, être introduites dans un délai de 2 ans à compter du premier jour à partir duquel l'arbitrage peut être demandé.

Cet ajout vise à accélérer le processus de règlement des conflits. Il convient, en effet, d'éviter que des cas soient soumis à l'arbitrage de nombreuses années après la première notification de la mesure contestée.

Afin d'éviter des décisions contradictoires, le recours à l'arbitrage n'est pas autorisé pour les questions qui ont déjà

vrijstellingen en verrekening van belastingen) waarin artikel 23 voorziet, geweigerd worden wanneer een persoon, die betrokken is bij een mechanisme of een regeling ter zake waarvan die voordelen gevraagd worden, als doelstelling heeft (voornaamste doelstelling of een van de voornaamste doelstellingen) om die voordelen via dat mechanisme of die regeling te verkrijgen.

Artikel XVI
Non-discriminatie

Paragraaf 5 van artikel 24 werd vervangen opdat al de gevallen zouden worden beoogd waarin een overeenkomstsluitende Staat vennootschappen die inwoner zijn en waarvan het kapitaal in het bezit is van of beheerst wordt door één of meer inwoners van de andere overeenkomstsluitende Staat, op een verschillende manier mag behandelen. Die aanpassing is een rechtstreeks gevolg van verscheidene wijzigingen die door het Protocol werden aangebracht aan de artikelen 11 (Interest), 12 (Royalty's) en 22 (Andere inkomsten).

Artikel XVII
Regeling voor onderling overleg

Paragraaf 2 van artikel 25 van de Overeenkomst wordt aangevuld door de tweede zin uit paragraaf 2 van artikel 25 van het OESO-model die bepaalt dat, overeenkomstig de Belgische praktijk, een regeling die is overeengekomen tussen de bevoegde autoriteiten van de twee Staten in elke Staat wordt uitgevoerd, ongeacht de termijnen waarin hun intern recht voorziet.

In de lijn van wat door het OESO-model is bepaald, wordt er door paragraaf 5 een arbitrage opgezet teneinde er zeker van te kunnen zijn dat de bevoegde autoriteiten tot overeenstemming zullen komen in de gevallen die hen worden voorgelegd.

Wanneer de bevoegde autoriteiten binnen een termijn van twee jaar geen overeenstemming kunnen bereiken, worden de onopgeloste punten, op verzoek van de persoon die het geval binnen het kader van de regeling voor onderling overleg heeft voorgelegd, opgelost door arbitrage. De arbitrageverzoeken moeten evenwel worden ingediend binnen een termijn van 2 jaar, te rekenen vanaf de eerste dag vanaf dewelke om arbitrage kan worden verzocht.

Deze aanvulling heeft tot doel het proces van conflictregeling te versnellen. Het is immers aangewezen om te vermijden dat er nog gevallen aan arbitrage worden voorgelegd vele jaren nadat voor het eerst kennis werd gegeven van de betwiste maatregel.

Om tegenstrijdige beslissingen te vermijden is beroep op arbitrage niet toegestaan in de gevallen waarvoor reeds

été résolues par le biais d'une procédure judiciaire dans l'un ou l'autre des États.

Par ailleurs, lorsqu'une personne n'a pas encore entamé ou épuisé les recours internes devant les cours et tribunaux, les recours internes sont suspendus dans l'attente des résultats de la procédure amiable, laquelle inclut l'arbitrage. Un accord amiable « provisoire » sera conclu qui prendra en considération la décision d'arbitrage. Cet accord sera alors soumis à la personne concernée qui pourra soit l'accepter, renonçant ainsi à toute autre forme de recours devant les cours et tribunaux, soit le rejeter afin de pouvoir poursuivre les recours internes. La décision arbitrale ne sera prise en considération et appliquée par les États contractants que si les personnes concernées font savoir, dans un délai de 3 mois à compter de la communication de l'accord amiable « provisoire », qu'ils acceptent celui-ci. Les modalités d'application (y compris celles qui précèdent) sont fixées par accord amiable entre les autorités compétentes.

Cet accord sera finalisé et publié dès l'entrée en vigueur du Protocole.

Article XVIII
Echange de renseignements

Le texte de l'article 26 de la Convention a été remplacé par un texte largement conforme au standard international d'échange de renseignements bancaires (cf. article 26 du Modèle de convention fiscale de l'OCDE).

Le paragraphe 1 permet d'échanger les renseignements « vraisemblablement pertinents » pour appliquer la Convention elle-même ainsi que la loi interne relative aux impôts perçus par ou pour le compte des deux États.

La notion de « renseignements vraisemblablement pertinents » remplace la notion de « renseignements nécessaires » pour appliquer la législation fiscale.

Ceci a pour but d'assurer un échange de renseignements en matière fiscale qui soit le plus large possible tout en indiquant clairement qu'il n'est pas loisible aux États contractants d'aller à la « pêche » aux renseignements ou de demander des renseignements dont il est peu probable qu'ils soient pertinents pour élucider les affaires fiscales d'un contribuable déterminé. Par ailleurs, le fait que la pertinence réelle des renseignements ne peut être déterminée qu'après que la partie requérante les ait reçus ne constitue pas une raison suffisante pour que l'État requis refuse de les fournir.

een oplossing werd bereikt via een gerechtelijke procedure in de ene of de andere Staat.

Wanneer een persoon de interne rechtsmiddelen nog niet heeft aangesproken of uitgeput voor de hoven en rechtbanken, worden die interne rechtsmiddelen bovendien opgeschort in afwachting van de uitkomst van de regeling voor onderling overleg, die ook de arbitrage omvat. Er zal een « voorlopig » onderling akkoord worden gesloten, dat rekening zal houden met de arbitragebeslissing. Dat onderling akkoord zal vervolgens worden voorgelegd aan de betrokken persoon die het ofwel kan aanvaarden – daarbij afziend van elke andere vorm van beroep voor de hoven en rechtbanken – of het kan afwijzen om zo voort te kunnen gaan met de interne rechtsmiddelen. De arbitragebeslissing zal alleen dan door de overeenkomstsluitende Staten in aanmerking genomen en toegepast worden wanneer de betrokken personen binnen een termijn van 3 maanden, te rekenen vanaf de kennisgeving van het « voorlopige » onderling akkoord, laten weten dat ze dat onderling akkoord aanvaarden. De toepassingsregels (met inbegrip van de hier voorafgaande) worden vastgelegd door een onderling akkoord tussen de bevoegde autoriteiten.

Dat akkoord zal worden afgerond en gepubliceerd vanaf de inwerkingtreding van het Protocol.

Artikel XVIII
Uitwisseling van inlichtingen

De tekst van artikel 26 van de Overeenkomst wordt vervangen door een tekst die grotendeels overeenstemt met de internationale standaard inzake uitwisseling van bankgegevens (zie artikel 26 van het OESO-Model van fiscale Overeenkomst).

Paragraaf 1 maakt het mogelijk om de inlichtingen uit te wisselen die « waarschijnlijk relevant » zullen zijn voor de toepassing van de Overeenkomst zelf en van de interne wetgeving met betrekking tot belastingen die door of ten behoeve van de twee Staten worden geheven.

Het begrip « inlichtingen die waarschijnlijk relevant zullen zijn » vervangt het begrip « inlichtingen die noodzakelijk zijn » voor de toepassing van de belastingwetgeving.

De bedoeling hiervan is een zo ruim mogelijke uitwisseling van inlichtingen in belastingzaken te garanderen, daarbij duidelijk aangevend dat het de overeenkomstsluitende Staten niet vrij staat om te gaan « hengelen » naar inlichtingen of om inlichtingen te vragen waarvan het weinig waarschijnlijk is dat ze relevant zijn voor de opheldering van de belastingzaken van een welbepaalde belastingplichtige. Het feit dat de werkelijke relevantie van de inlichtingen slechts kan worden vastgesteld nadat de verzoekende partij deze heeft ontvangen is overigens geen voldoende reden om de aangezochte Staat te ontslaan van de plicht om die inlichtingen te verstrekken.

Il n'est, en outre, pas nécessaire qu'il existe des indices de fraude fiscale dans le dossier de la personne qui est l'objet de la demande de renseignements. Il suffit que des raisons sérieuses permettent de penser que ces renseignements sont pertinents en vue de déterminer, établir, appliquer ou percevoir un impôt visé par le présent Protocole.

Par ailleurs, le paragraphe 1 couvre les impôts de toute nature ou dénomination perçus par ou pour le compte des États contractants.

Cette formulation diffère quelque peu de celle du Modèle OCDE, laquelle fait référence aux « impôts de toute nature ou dénomination perçus pour le compte des États contractants, de leurs subdivisions politiques ou de leurs collectivités locales ». En raison de cette divergence, le Gouvernement fédéral belge estimait que ne seraient couverts que les impôts perçus :

- par les États contractants pour leur propre compte, ou
- par les États contractants pour le compte de leurs subdivisions politiques ou de leurs collectivités locales.

De la sorte, les impôts régionaux dont le service est assuré par l'État fédéral belge auraient été couverts. Par contre, les impôts perçus par les Régions et les Communautés elles-mêmes seraient demeurées en dehors du champ d'application du Protocole; cette exclusion n'aurait pas été contraire aux principes de l'OCDE (voir paragraphe 10.1 des Commentaires sur l'article 26 du Modèle OCDE). Dans cette optique, la conclusion du Protocole relevait de la compétence exclusive de l'État fédéral belge.

Une fois approuvé par le Gouvernement fédéral, le Protocole a été soumis pour avis au Conseil d'État. Le Conseil d'État a estimé que ce Protocole constitue un traité mixte, qui doit également être soumis aux parlements des Régions et des Communautés.

Suite à cet avis du Conseil d'État, le Protocole a été soumis au groupe de travail « traités mixtes ». Ce groupe de travail a confirmé le caractère mixte (État fédéral/Communautés/Régions) lors de sa réunion du 26 octobre 2010. Cette proposition de décision a été approuvée le 20 janvier 2011 par la Conférence Interministérielle « Politique étrangère » après une procédure écrite.

Les nouveaux paragraphes 2 et 3 sont largement similaires aux deux dernières phrases du paragraphe 1 et au paragraphe 2 qu'elles remplacent.

Het is daarenboven ook niet nodig dat er aanwijzingen van belastingontduiking aanwezig zijn in het dossier van de persoon waarover inlichtingen worden gevraagd. Het volstaat dat er ernstige redenen zijn om aan te nemen dat die inlichtingen relevant zijn voor de vaststelling, de vestiging, de toepassing of de invordering van een belasting die door dit Protocol wordt beoogd.

Paragraaf 1 behandelt bovendien de belastingen van elke soort of benaming die worden geheven door of ten behoeve van de overeenkomstsluitende Staten.

Deze formulering wijkt enigszins af van die van het OESO-Model waarin verwezen wordt naar « belastingen van elke soort en benaming die worden geheven ten behoeve van de overeenkomstsluitende Staten of van de staatkundige onderdelen of plaatselijke gemeenschappen daarvan ». Omwille van dit verschil was de Belgische federale Regering van mening dat enkel volgende belastingen betrokken waren :

- de belastingen die door de overeenkomstsluitende Staten voor eigen rekening geheven worden of
- de belastingen die door de overeenkomstsluitende Staten geheven worden ten behoeve van hun staatkundige onderdelen of plaatselijke gemeenschappen.

Aldus zouden de gewestbelastingen voor dewelke de Belgische federale Staat instaat voor de dienst betrokken geweest zijn. De belastingen die door de Gewesten en Gemeenschappen zelf worden geheven zouden daarentegen buiten de werkingssfeer van het Protocol gebleven zijn. Dit zou niet tegenstrijdig geweest zijn met de beginselen van de OESO (zie paragraaf 10.1 van de commentaar bij artikel 26 van het OESO-model). In dat opzicht behoorde het sluiten van het Protocol tot de uitsluitende bevoegdheid van de federale Staat België.

Na goedkeuring door de federale Regering werd het Protocol voor advies voorgelegd aan de Raad van State. De Raad van State oordeelde dat het Protocol een gemengd verdrag is, dat eveneens moet worden voorgelegd aan de parlementen van de Gewesten en de Gemeenschappen.

Naar aanleiding van dit advies van de Raad van State werd het Protocol voorgelegd aan de werkgroep gemengde verdragen. Deze werkgroep heeft in zijn vergadering van 26 oktober 2010 het gemengd karakter (federale Staat/Gemeenschappen/Gewesten) vastgelegd. Dit voorstel van beslissing werd op 20 januari 2011 door de Interministeriële Conferentie « Buitenlands Beleid » goedgekeurd na schriftelijke procedure.

De nieuwe paragrafen 2 en 3 stemmen grotendeels overeen met de laatste twee zinnen van paragraaf 1 en met paragraaf 2 die zij vervangen.

En vertu du nouveau paragraphe 4, l'État requis doit appliquer les mesures dont il dispose pour collecter des renseignements même si ces renseignements sont uniquement utiles à l'autre État et que l'État requis n'a pas besoin de ceux-ci pour appliquer ses propres impôts.

Ce nouveau paragraphe ne crée pas de nouvelle obligation pour la Belgique car la pratique de la Belgique, comme celle de plupart des pays membres de l'OCDE, est déjà conforme à cette règle.

Le paragraphe 5 permet d'échanger certains renseignements, notamment des renseignements bancaires, alors même que la législation fiscale ou la pratique administrative d'un État contractant ne permet pas d'obtenir et de fournir les renseignements en question.

La seconde phrase du paragraphe 5 stipule, par ailleurs, qu'en vue de fournir les renseignements demandés conformément au paragraphe 5, l'administration fiscale de l'État requis a le pouvoir d'obtenir des renseignements, de procéder à des enquêtes et d'entendre des tiers ou des contribuables nonobstant toute disposition contraire de sa législation fiscale interne.

Cette disposition directement applicable a la primauté sur l'article 318 du Code des impôts sur les revenus 1992, lequel limite les pouvoirs de l'administration fiscale belge lorsqu'il s'agit d'obtenir des renseignements et de procéder à des enquêtes ou à des auditions auprès des établissements de banque, de change, de crédit et d'épargne.

Il faut remarquer que l'administration fiscale belge ne peut pas utiliser pour ses besoins propres les renseignements bancaires obtenus pour le compte des autorités du Royaume-Uni ni établir une imposition sur la base de ces renseignements en contravention avec le droit interne. La Convention ne déroge, en effet, au droit interne que dans la mesure nécessaire à l'obtention de renseignements pour l'usage des autorités du Royaume-Uni.

Le paragraphe 5 permet également à l'autorité compétente belge d'obtenir des renseignements bancaires du Royaume-Uni en vue d'assujettir un contribuable à l'impôt belge. Les dispositions du Code des impôts sur les revenus empêchent, toutefois, l'administration fiscale belge d'utiliser ces renseignements bancaires. Ceci résulte de la combinaison des articles 315, 317 et 318 dudit code. L'article 4 de la loi d'approbation permet expressément de déroger à ce droit interne (voir point D. ci-après).

Le Conseil d'État a attiré l'attention sur deux imperfections linguistiques dans les traductions néerlandaise et

Ingevolge de nieuwe paragraaf 4 moet de aangezochte Staat de middelen aanwenden waarover hij beschikt om inlichtingen in te zamelen, zelfs al zijn die inlichtingen uitsluitend van nut voor de andere Staat en heeft de aangezochte Staat die inlichtingen niet nodig voor zijn eigen belastingdoeleinden.

Die nieuwe paragraaf brengt voor België geen nieuwe verplichtingen mee want de Belgische praktijk stemt reeds overeen met die regel, zoals dat trouwens het geval is voor de meeste OESO-lidstaten.

Paragraaf 5 maakt de uitwisseling van welbepaalde inlichtingen, meer bepaald bankgegevens, mogelijk, zelfs wanneer de belastingwetgeving of de administratieve praktijk van een overeenkomstsluitende Staat niet toestaat dat bewuste inlichtingen ingewonnen en verstrekt worden.

De tweede zin van paragraaf 5 bepaalt overigens dat de belastingadministratie van de aangezochte Staat, teneinde de gevraagde inlichtingen overeenkomstig paragraaf 5 te kunnen meedelen, de bevoegdheid heeft om inlichtingen te verkrijgen, om een onderzoek in te stellen en om derden of belastingplichtigen te verhoren, en dit niettegenstaande elke andersluidende bepaling in zijn interne belastingwetgeving.

Deze rechtstreeks van toepassing zijnde bepaling heeft voorrang op artikel 318 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 dat de bevoegdheid van de Belgische belastingadministratie beperkt wanneer het gaat om het verkrijgen van inlichtingen en om het instellen van onderzoeken of verhoren bij bankinstellingen, wisselkantoren en krediet- en spaarinstellingen.

Er moet worden opgemerkt dat de Belgische belastingadministratie de bankgegevens die zij ten behoeve van het Verenigd Koninkrijk heeft verkregen niet mag gebruiken voor haar eigen doeleinden en ook geen belasting mag vestigen op basis van die inlichtingen in strijd met het intern recht. De Overeenkomst wijkt immers enkel van het intern recht af voor zover zulks nodig is voor het verwerven van inlichtingen ten behoeve van de autoriteiten van het Verenigd Koninkrijk.

Paragraaf 5 stelt de Belgische bevoegde autoriteit eveneens in de mogelijkheid om bankinlichtingen te verkrijgen van het Verenigd Koninkrijk om een belastingplichtige aan de Belgische belasting te onderwerpen. De bepalingen van het Wetboek van de inkomstenbelastingen beletten de Belgische belastingadministratie evenwel om van die inlichtingen gebruik te maken. Oorzaak daarvan is een gecombineerde lezing van de artikelen 315, 317 en 318 van voornoemd wetboek. Artikel 4 van de instemmingswet staat uitdrukkelijk toe om van dat intern recht af te wijken (zie punt D hierna).

De Raad van State heeft de aandacht gevestigd op twee taalkundige onvolkomenheden in de Nederlandse en Franse

française du nouvel article 26, paragraphe 5 qui lui ont été soumises.

En premier lieu, le Conseil d'État a relevé que les mots « *une personne agissant en tant [que] (...) fiduciaire* » dans la traduction française et « *een persoon die werkzaam is in de hoedanigheid van (...) een zaakwaarnemer* » dans la traduction néerlandaise ne paraissent pas concorder parfaitement.

A cet égard, il convient de faire les remarques suivantes. Sur ce point, la traduction française du Protocole reprend littéralement les termes correspondants de la version française officielle du Modèle de convention de l'OCDE. Il n'existe pas de version officielle néerlandaise de ce Modèle de convention.

Conformément aux commentaires sur l'article 26 du modèle OCDE (n° 19.12), on considère généralement qu'une personne agit «en tant que fiduciaire» lorsque cette personne effectue des transactions ou gère des fonds ou des biens non pas en son nom propre ou pour son propre compte mais pour le compte d'une autre personne avec laquelle elle a des relations qui impliquent et nécessitent de la confiance d'une part et de la bonne foi de l'autre.

Cela étant et pour tenir compte de la remarque du Conseil d'État, le terme « *zaakwaarnemer* » a été remplacé par « *vertrouwenspersoon* », terme que l'on trouve aussi dans le même contexte dans les versions néerlandaises des conventions fiscales conclues par les Pays-Bas.

Dans le même paragraphe 5, on trouve dans la traduction néerlandaise « *eigendomsbelangen in een persoon* » et dans la traduction française « *droits de propriété d'une personne* ».

A nouveau, on remarque que la traduction française du texte correspond à la version française officielle du Modèle de convention de l'OCDE. La traduction néerlandaise est la traduction littérale de l'expression « *ownership interests in a person* », qui est non seulement utilisée dans le texte signé en anglais du Protocole mais qui correspond en outre à la version anglaise officielle du Modèle de convention de l'OCDE.

Il n'y a donc pas lieu de modifier la traduction française ou la traduction néerlandaise du Protocole sur ce point. Dans les commentaires pertinents sur l'article 26 du Modèle de convention de l'OCDE (n° 19.13), il est précisé à cet égard que cette expression désigne notamment les droits de propriété des sociétés, sociétés de personnes, fondations ou structures organisationnelles similaires.

Article XIX
Dispositions diverses

Le nouveau paragraphe 1 de l'article 28 prévoit que les dispositions conventionnelles ne sont pas applicables aux

vertalingen van het nieuwe artikel 26, paragraaf 5, die hem werden voorgelegd.

De Raad van State heeft vooreerst opgemerkt dat de bewoordingen « *une personne agissant en tant [que] (...) fiduciaire* » in de Franse vertaling en « *een persoon die werkzaam is in de hoedanigheid van (...) een zaakwaarnemer* » in de Nederlandse vertaling niet volledig blijken overeen te stemmen.

Dienaangaande moeten volgende opmerkingen gemaakt worden. Wat dat punt betreft neemt de Franse vertaling van het Protocol letterlijk de overeenstemmende bewoordingen over van de officiële Franse versie van het modelverdrag van de OESO. Er bestaat geen officiële Nederlandse versie van dat modelverdrag.

Conform de commentaar bij artikel 26 van het OESO-model (nr. 19.12) wordt een persoon gewoonlijk geacht werkzaam te zijn « in de hoedanigheid van een zaakwaarnemer » wanneer die persoon transacties doet of fondsen of goederen beheert, niet in zijn eigen naam, noch voor zijn eigen rekening, maar voor rekening van een andere persoon, waarmee hij een band heeft die aan de ene kant vertrouwen impliceert en noodzaakt en aan de andere kant goede trouw.

Daarom, en om rekening te houden met de opmerking van de Raad van State, werd de uitdrukking « *zaakwaarnemer* » vervangen door « *vertrouwenspersoon* », een uitdrukking die tevens in dezelfde context gebruikt wordt in de Nederlandse versies van de door Nederland gesloten belastingverdragen.

In dezelfde paragraaf 5 wordt in de Nederlandse vertaling de uitdrukking « *eigendomsbelangen in een persoon* » gebruikt terwijl in de Franse vertaling « *droits de propriété d'une personne* » is gebruikt.

Er wordt opnieuw opgemerkt dat de Franse vertaling van de tekst overeenstemt met de officiële Franse versie van het OESO-modelverdrag. De Nederlandse vertaling is de letterlijke vertaling van de uitdrukking « *ownership interests in a person* » die niet alleen in de ondertekende Engelse tekst van het Protocol is gebruikt maar die ook overeenstemt met de officiële Engelse versie van het OESO-modelverdrag.

Het is dus niet nodig om de Franse vertaling of de Nederlandse vertaling van het Protocol op dit punt te wijzigen. In de commentaar ter zake bij artikel 26 (nr. 19.13) van het OESO-modelverdrag wordt dienaangaande verduidelijkt dat die uitdrukking met name slaat op eigendomsbelangen in vennootschappen, partnerships, stichtingen of gelijkaardige georganiseerde structuren.

Artikel XIX
Diverse bepalingen

De nieuwe paragraaf 1 van artikel 28 bepaalt dat de verdragsbepalingen niet van toepassing zijn op inwoners van

résidents du Royaume-Uni qui bénéficient d'office du régime britannique de la « *remittance basis* » ou qui optent pour ce régime.

Les résidents britanniques sont en principe imposables sur leurs revenus mondiaux. Toutefois, les salariés étrangers qui perçoivent des rémunérations à la fois au Royaume-Uni et à l'étranger bénéficient, sous certaines conditions, d'un régime fiscal favorable, par l'application de la règle de la « *remittance basis* ».

Cette exception a pour effet d'exonérer les revenus salariaux et non salariaux de source exclusivement étrangère tant que ceux-ci ne sont pas transférés au Royaume-Uni. Par ailleurs, certains résidents bénéficient de deux contrats de travail (« *dual contract* »), ce qui leur permet de percevoir des rémunérations hors du Royaume-Uni, susceptibles d'échapper à toute taxation au Royaume-Uni lorsqu'elles proviennent de sociétés *offshore*.

Un cas fréquent consiste ainsi, pour les banquiers d'affaire et traders, à transférer leurs bonus hors de la City dans le cadre d'un contrat de travail distinct. A partir du 6 avril 2008, les résidents non-domiciliés qui auront passé 7 des 10 dernières années sur le territoire britannique devront s'acquitter d'un droit annuel de 30.000 livres sterling pour pouvoir bénéficier de la « *remittance basis* ».

L'exclusion prévue par le paragraphe 1 est conforme aux dispositions de l'article 4 (Résident) qui prévoit que les personnes qui ne sont assujetties à l'impôt dans leur État de résidence que pour les revenus de sources situées dans cet État ne sont pas des résidents pour l'application de la Convention. Ceci doit être le cas même si le résident est imposé sur ses revenus de sources étrangères qu'il choisit de transférer dans son État de résidence.

Un nouveau paragraphe 7 est inséré à l'article 28 afin de permettre aux autorités compétentes d'accorder, si nécessaire, par accord amiable, le bénéfice des articles 10 et 11 de la Convention aux organismes de placement collectif qui ne sont pas assujettis en tant que tels à l'impôt.

Il s'agit essentiellement des fonds communs de placement belges. Du côté britannique, tous les organismes de placements collectifs sont des sociétés assujetties à l'impôt et sont des résidents pour l'application de la Convention. Du côté belge, les Sicavs, Sicafs, Pricafs et Sicafis sont également des résidents pour l'application de la Convention.

het Verenigd Koninkrijk die ambtshalve de Britse « *remittance basis* »-regeling genieten of die voor die regeling kiezen.

De Britse inwoners zijn in principe belastbaar ter zake van hun wereldwijde inkomsten. Onder bepaalde voorwaarden genieten de buitenlandse loontrekkers die tegelijkertijd beloningen uit het Verenigd Koninkrijk en uit het buitenland ontvangen evenwel een gunstige belastingregeling door de toepassing van de « *remittance basis* »-regel.

Deze uitzondering heeft als resultaat dat de looninkomsten en de niet-looninkomsten die uitsluitend uit buitenlandse bron afkomstig zijn, vrijgesteld zijn zolang die inkomsten niet naar het Verenigd Koninkrijk zijn overgemaakt. Sommige inwoners hebben bovendien twee arbeidsovereenkomsten (« *dual contract* »), hetgeen hen toelaat om buiten het Verenigd Koninkrijk beloningen te ontvangen die aan elke belasting in het Verenigd Koninkrijk kunnen ontsnappen wanneer ze afkomstig zijn van *offshore*-vennootschappen.

Zo komt het vaak voor dat zakenbankiers en traders hun bonussen in het kader van een afzonderlijke arbeidsovereenkomst naar buiten de City overmaken. Inwoners zonder woonplaats in het Verenigd Koninkrijk, die 7 van de laatste 10 jaren hebben doorgebracht op Brits grondgebied, moeten vanaf 6 april 2008 een jaarlijks recht van 30.000 pond sterling betalen om de « *remittance basis* »-regeling te kunnen genieten.

De uitsluiting waarin paragraaf 1 voorziet, stemt overeen met de bepalingen van artikel 4 (Inwoner) volgens welke personen die in hun woonstaat enkel aan de belasting onderworpen zijn ter zake van inkomsten uit in die Staat gelegen bronnen, geen inwoners zijn voor de toepassing van de Overeenkomst. Dit moet het geval zijn, zelfs wanneer de inwoner belast wordt ter zake van zijn inkomsten uit buitenlandse bronnen die hij verkiest over te maken naar zijn woonstaat.

Er wordt een nieuwe paragraaf 7 toegevoegd aan artikel 28 teneinde de bevoegde autoriteiten in de mogelijkheid te stellen om, indien nodig, het voordeel van de artikelen 10 en 11 van de Overeenkomst in onderlinge overeenstemming toe te kennen aan instellingen voor collectieve belegging die niet als dusdanig aan de belasting onderworpen zijn.

Het gaat hier vooral om Belgische gemeenschappelijke beleggingsfondsen. Langs Britse zijde zijn alle instellingen voor collectieve belegging vennootschappen die aan de belasting onderworpen zijn én inwoners voor de toepassing van de Overeenkomst. Langs Belgische zijde zijn de Beveks, de Bevaks, de Privaks en de Vastgoedbevaks eveneens inwoners voor de toepassing van de Overeenkomst.

Article XX
Entrée en vigueur

L'article XX fixe l'entrée en vigueur et la prise d'effet du Protocole.

Chaque État contractant notifiera, par la voie diplomatique, à l'autre État contractant l'accomplissement des procédures requises par sa législation pour l'entrée en vigueur du présent Protocole. De la part de la Belgique, cette notification interviendra une fois que la ratification sera rendue possible.

Compte tenu du caractère mixte du Protocole, cela nécessitera l'obtention de l'assentiment du Parlement fédéral et des parlements communautaires et régionaux.

Le Protocole entrera en vigueur à la date de la seconde de ces notifications et ses dispositions seront applicables en Belgique :

- en ce qui concerne les impôts retenus à la source, aux revenus attribués ou mis en paiement à partir du 1er janvier de l'année qui suit celle de l'entrée en vigueur du Protocole;
- en ce qui concerne les autres impôts, aux périodes impossibles se terminant à partir du 31 décembre de l'année qui suit celle de l'entrée en vigueur du Protocole.

Article XXI

Le Protocole fait partie intégrante de la Convention et demeurera en vigueur aussi longtemps que la Convention.

III. Caractère mixte

Dans l'avis émis à la demande du Ministre fédéral des Affaires étrangères, le Conseil d'Etat considère que le Protocole dont il est question revêt un caractère mixte et qu'il doit en conséquence être approuvé par les assemblées parlementaires des entités fédérées. Le GTTM a statué sur ce texte lors de sa réunion du 26 octobre 2010 et déclaré le caractère mixte (Etat fédéral/Communautés/Régions) du présent Protocole.

Le Conseil d'Etat recommande également l'élaboration d'un accord de coopération entre l'Etat fédéral, les communautés et les régions pour notamment définir la notion reprise dans le texte du Protocole d'« autorité compétente » ainsi que celle d'un mécanisme et d'un organe de coordination afin que les autorités du pays partenaire sachent à qui elles doivent adresser une demande de renseignement et

Artikel XX
Inwerkingtreding

Artikel XX regelt de inwerkingtreding en de uitvoering van het Protocol.

Elk van de overeenkomstsluitende Staten stelt de andere overeenkomstsluitende Staat langs diplomatieke weg in kennis van de voltooiing van de procedures die door zijn wetgeving voor de inwerkingtreding van dit Protocol vereist zijn. Van Belgische kant zal die kennisgeving gebeuren zodra het Protocol bekrachtigd zal kunnen worden.

Rekening houdend met het gemengd karakter van het Protocol, zal zulks de goedkeuring vereisen van het federaal Parlement en van de Gemeenschaps- en Gewestparlementen.

Het Protocol zal in werking treden op de datum van de tweede van deze kennisgevingen en de bepalingen ervan zullen in België van toepassing zijn :

- met betrekking tot de bij de bron verschuldigde belastingen, op inkomsten die zijn toegekend of betaalbaar gesteld vanaf 1 januari van het jaar dat volgt op het jaar waarin het Protocol in werking treedt;
- met betrekking tot de andere belastingen, op belastbare tijdperken die eindigen vanaf 31 december van het jaar dat volgt op het jaar waarin het Protocol in werking treedt.

Artikel XXI

Het Protocol maakt een integrerend deel uit van de Overeenkomst en blijft van kracht zolang de Overeenkomst van kracht blijft.

III. Gemengd karakter

In zijn advies dat hij gegeven heeft op verzoek van de Federale Minister van Buitenlandse Zaken, beschouwt de Raad van State dat het desbetreffend Protocol een gemengd karakter heeft en bijgevolg door de parlementaire assemblees van de gefedereerde entiteiten goedgekeurd moet worden. De WGGV heeft zich over die tekst uitgesproken tijdens zijn vergadering van 26 oktober 2010 en het gemengd karakter van dit Protocol bevestigd (Federale Staat/Gemeenschappen/Gewesten).

De Raad van State adviseert ook een samenwerkingsakkoord uit te werken tussen de Federale Staat, de gemeenschappen en de gewesten, met name om het begrip « bevoegde overheid » zoals vervat in de tekst van het Protocol te definiëren, en een coördinatiemechanisme en -orgaan op te richten, opdat de overheden van het partnerland zouden weten aan wie zij inlichtingen moeten vragen en opdat de

que l'Etat fédéral, les communautés et les régions puissent déterminer entre eux comment donner suite à une demande concrète. L'élaboration de ce texte est en cours.

Les textes des accords de bases et des protocoles peuvent être consultés sur la base de données fiscale du Service public fédéral Finances « Ficonetplus » (www.ficonetplus.be)

Le Ministre chargé des Finances, du Budget, de la Fonction publique et des Relations extérieures,

Guy VANHENGEL

Federale Staat, de gemeenschappen en de gewesten onderling zouden kunnen bepalen hoe op een concrete vraag in te gaan. Aan die tekst wordt op dit ogenblik geschreven.

De teksten van de basisverdragen en protocollen kunnen geraadpleegd worden op de Fiscale databank van Federale Overheidsdienst Financiën « Ficonetplus » (www.ficonetplus.be)

De Minister belast met Financiën, Begroting, Openbaar Ambt en Externe Betrekkingen,

Guy VANHENGEL

**AVANT-PROJET D'ORDONNANCE
SOU MIS À L'AVIS
DU CONSEIL D'ETAT**

AVANT-PROJET D'ORDONNANCE

portant assentiment :

- 1° à la Convention entre le Royaume de Belgique et le gouvernement du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord tendant à éviter la double imposition et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur les gains en capital, signée à Bruxelles le 1er juin 1987, telle que modifiée par le Protocole fait à Paris le 24 juin 2009**
- 2° au Protocole, fait à Paris le 24 juin 2009, modifiant la Convention entre le Royaume de Belgique et le gouvernement du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord tendant à éviter la double imposition et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur les gains en capital, signée à Bruxelles le 1er juin 1987**

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Sur la proposition du Ministre des Relations extérieures,

Après délibération,

ARRETE :

Le Ministre des Finances, du Budget, de la Fonction publique et des Relations extérieures est chargé de présenter au Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale, le projet d'ordonnance dont la teneur suit :

Article 1er

La présente ordonnance règle une matière visée à l'article 39 de la Constitution.

Article 2

Sortiront leur plein et entier effet :

- 1° la Convention entre le Royaume de Belgique et le gouvernement du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord tendant à éviter la double imposition et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur les gains en capital, signée à Bruxelles le 1er juin 1987, telle que modifiée par le Protocole fait à Paris le 24 juin 2009;**
- 2° au Protocole, fait à Paris le 24 juin 2009, modifiant la Convention entre le Royaume de Belgique et le gouvernement du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord tendant à éviter la double imposition et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur les gains en capital, signée à Bruxelles le 1er juin 1987.**

**VOORONTWERP VAN ORDONNANTIE
ONDERWORPEN AAN HET ADVIES
VAN DE RAAD VAN STATE**

VOORONTWERP VAN ORDONNANTIE

houdende instemming met :

- 1° de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de regering van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting naar het inkomen en naar vermogenswinsten, ondertekend te Brussel op 1 juni 1987 en gewijzigd door het Protocol gedaan te Parijs op 24 juni 2009**
- 2° het Protocol, gedaan te Parijs op 24 juni 2009, tot wijziging van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de regering van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting naar het inkomen en naar vermogenswinsten, ondertekend te Brussel op 1 juni 1987**

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Op voorstel van de Minister van Externe Betrekkingen,

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Minister van Financiën, Begroting, Openbaar Ambt en Externe Betrekkingen is ermee belast bij het Brussels Hoofdstedelijk Parlement het ontwerp van ordonnantie in te dienen waarvan de tekst hierna volgt :

Artikel 1

Deze ordonnantie regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

Artikel 2

Zullen volkomen gevolg hebben :

- 1° de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de regering van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting naar het inkomen en naar vermogenswinsten, ondertekend te Brussel op 1 juni 1987 en gewijzigd door het Protocol van 24 juni 2009;**
- 2° het Protocol, gedaan te Parijs op 24 juni 2009, tot wijziging van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de regering van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting naar het inkomen en naar vermogenswinsten, ondertekend te Brussel op 1 juni 1987.**

Article 3

Les modifications à l'article XVIII de la Convention, visée à l'article 2, qui étendent formellement son champ d'application aux impôts perçus par d'autres niveaux de pouvoir, sortiront leur plein et entier effet.

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale est tenu de communiquer toute modification à la Convention, visée à l'article 2, adoptée en application de cet article, au Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale endéans les trois mois qui suivent son adoption.

Bruxelles, le

Le Ministre-Président chargé des Pouvoirs locaux, de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites, de la Propreté publique, de la Coopération au Développement et de la Statistique régionale,

Charles PICQUÉ

Le Ministre chargé des Finances, du Budget, de la Fonction publique et des Relations extérieures,

Guy VANHENGEL

Artikel 3

Wijzigingen aan artikel XVIII van de Overeenkomst, bedoeld in artikel 2, die de werkingssfeer ervan formeel uitbreiden tot belastingen geheven door andere beleidsniveaus, zullen volkomen uitwerking hebben.

De Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is ertoe gehouden, elke wijziging van de Overeenkomst, bedoeld in artikel 2, die met toepassing van dit artikel wordt aangenomen, mee te delen aan het Parlement van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest binnen een termijn van drie maanden na de aanvaarding ervan.

Brussel,

De Minister-President belast met Plaatselijke Besturen, Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen, Openbare Nethheid, Ontwikkelingssamenwerking en Gewestelijke Statistiek,

Charles PICQUÉ

De Minister belast met Financiën, Begroting, Openbaar Ambt en Externe Betrekkingen,

Guy VANHENGEL

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé des Finances, du Budget, de la Fonction publique et des Relations extérieures, le 16 octobre 2012, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur un avant-projet d'ordonnance « portant assentiment :

1° à la Convention entre le Royaume de Belgique et le gouvernement du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord tendant à éviter la double imposition et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur les gains en capital, signée à Bruxelles le 1er juin 1987, telle que modifiée par le Protocole fait à Paris le 24 juin 2009;

2° au Protocole, fait à Paris le 24 juin 2009, modifiant la Convention entre le Royaume de Belgique et le gouvernement du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord tendant à éviter la double imposition et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur les gains en capital, signée à Bruxelles le 1er juin 1987 », a donné l'avis (n° 52.248/1) suivant :

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 8 novembre 2012.

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique (1) et l'accomplissement des formalités prescrites.

PORTÉE DE L'AVANT-PROJET D'ORDONNANCE

2. L'avant-projet d'ordonnance soumis pour avis a pour objet de porter assentiment à la convention préventive de la double imposition avec le Royaume-Uni, telle que modifiée (2), et à un protocole modifiant la convention préventive de la double imposition avec le Royaume-Uni (3).

OBSERVATION PRÉALABLE RELATIVE À LA LIMITATION DE L'EXAMEN

3. Le 23 juin 2011, le Conseil d'État a déjà rendu un avis sur un avant-projet d'ordonnance « portant assentiment au Protocole modifiant la Convention du 1er juin 1987 entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord tendant à éviter la double imposition et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur les gains en capital, fait à Paris le 24 juin 2009 », à savoir l'avis 49.746/1.

(1) S'agissant d'un avant-projet d'ordonnance, on entend par « fondement juridique » la conformité aux normes supérieures.

(2) Convention « entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord tendant à éviter la double imposition et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur les gains en capital », signée à Bruxelles le 1er juin 1987, modifiée par le protocole fait à Paris le 24 juin 2009.

(3) Protocole « modifiant la Convention entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord tendant à éviter la double imposition et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur les gains en capital, signée à Bruxelles le 1er juin 1987 », fait à Paris le 24 juin 2009.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling Wetgeving, eerste kamer, op 16 oktober 2012, door de Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Financiën, Begroting, Openbaar Ambt en Externe Betrekkingen verzocht hem binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van ordonnantie « houdende instemming met :

1° de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de regering van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting naar het inkomen en naar vermogenswinsten, ondertekend te Brussel op 1 juni 1987 en gewijzigd door het Protocol gedaan te Parijs op 24 juni 2009;

2° het Protocol, gedaan te Parijs op 24 juni 2009, tot wijziging van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de regering van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting naar het inkomen en naar vermogenswinsten, ondertekend te Brussel op 1 juni 1987 », heeft het volgende advies (nr. 52.248/1) gegeven :

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 8 november 2012.

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond (1), alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

STREKKING VAN HET VOORONTWERP VAN ORDONNANTIE

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van ordonnantie strekt ertoe instemming te verlenen met het dubbelbelastingverdrag met het Verenigd Koninkrijk, zoals gewijzigd (2), en met een protocol tot wijziging van het dubbelbelastingverdrag met het Verenigd Koninkrijk (3).

VOORAFGAANDE OPMERKING IN VERBAND MET DE BEPERKING VAN HET ONDERZOEK

3. Op 23 juni 2011 heeft de Raad van State reeds een advies gegeven over een voorontwerp van ordonnantie « houdende instemming met het Protocol tot wijziging van de Overeenkomst van 1 juni 1987 tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar vermogenswinsten, gedaan te Parijs op 24 juni 2009 », namelijk advies 49.746/1.

(1) Aangezien het om een voorontwerp van ordonnantie gaat, wordt onder « rechtsgrond » de conformiteit met hogere rechtsnormen verstaan.

(2) Overeenkomst « tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar vermogenswinsten », ondertekend te Brussel op 1 juni 1987, gewijzigd bij het protocol, gedaan te Parijs op 24 juni 2009.

(3) Protocol « amending the Convention between the Government of the United Kingdom of Great Britain and northern Ireland and the Government of the Kingdom of Belgium for the avoidance of double taxation and the prevention of fiscal evasion with respect to taxes on income and capital gains, signed at Brussels on 1 June 1987 », gedaan te Parijs op 24 juni 2009.

L'article 1er du projet est identique au texte soumis pour avis en 2011. Les modifications apportées à l'intitulé et à l'article 2 du projet sont le résultat des observations formulées à propos de l'avis rendu à l'époque.

C'est pourquoi le Conseil d'État limite son examen à l'article 3 du projet, qui est nouveau par rapport au texte sur lequel il a donné un avis le 23 juin 2001.

FORMALITÉS PRÉALABLES

4. L'avis du Conseil économique et social de la Région de Bruxelles-Capitale a été demandé le 9 octobre 2012 mais, à la connaissance du Conseil d'État, n'a pas encore été donné.

Dans le cas où le projet à l'examen serait encore modifié à la suite de l'accomplissement de cette formalité préalable, les dispositions modifiées ou nouvelles de l'avant-projet devraient encore être soumises à l'avis de la section de législation.

EXAMEN DU TEXTE

Article 3

5. L'article 3 du projet dispose que les modifications à l'article XVIII de la convention préventive de la double imposition, qui étendent formellement son champ d'application aux impôts perçus par « d'autres niveaux de pouvoir » – du reste sans spécifier les niveaux de pouvoir dont il peut s'agir –, sortiront leur plein et entier effet. Toutefois, le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale est tenu de communiquer toute modification en ce sens au Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale dans les trois mois qui suivent son adoption.

Invité à fournir des précisions à ce sujet, le délégué a déclaré ce qui suit :

« In bepaalde verdragen wordt het toepassingsgebied van de erin vervatte informatieverplichtingen beperkt tot de belastingen voor of geïnd door de verdragsluitende staten. Er wordt geen melding gemaakt van de belastingen van de politieke onderverdelingen van deze staten.

In het kader van het overleg tussen de Gemeenschappen, de Gewesten en de federale overheid werd beslist om te proberen om (op termijn) het toepassingsgebied van deze informatieverplichting via protocol expliciet uit te breiden tot de belastingen van de politieke onderverdelingen van de verdragsluitende staten.

Deze eventueel af te sluiten protocollen zouden normaal opnieuw ter goedkeuring moeten worden voorgelegd aan het federale parlement en de deelstaatarlementen.

Teneinde de last van een dergelijke ronde van nieuwe parlementaire goedkeuringen te voorkomen, wordt in de thans voorliggende ordonnances een artikel ingeschreven dat erin bestaat dat het Brussels Hoofdstedelijk Parlement nu reeds zijn goedkeuring hecht aan de, overeenkomstig vorige alinea tot stand gekomen, eventuele toekomstige protocollen.

Wanneer de protocollen ter uitbreiding van het toepassingsgebied van de informatieverplichting zouden worden ondertekend, zou dan voor de ratificatie ervan geen passage langs het Brussels Hoofdstedelijk Parlement meer nodig zijn. »

Eu égard aux considérations qui précèdent, l'intention est que le Parlement donne déjà son assentiment aux modifications futures à l'article XVIII de la convention préventive de la double imposition, qui étendent formellement son champ d'application aux impôts perçus par « d'autres niveaux de pouvoir ».

Artikel 1 van het ontwerp is identiek aan de in 2011 voorgelegde tekst. De wijzigingen die zijn aangebracht in het opschrift en in artikel 2 van het ontwerp, zijn het gevolg van opmerkingen die in het toenmalige advies zijn gemaakt.

Het onderzoek wordt daarom beperkt tot artikel 3 van het ontwerp, dat nieuw is in vergelijking met de tekst waarover de Raad van State op 23 juni 2011 advies heeft gegeven.

VOORAFGAANDE VORMVEREISTEN

4. Het advies van de Economische en Sociale Raad voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest werd op 9 oktober 2012 gevraagd, maar is, voor zover bekend, nog niet gegeven.

Ingeval het voorliggende ontwerp naar aanleiding van het vervullen van dit voorafgaande vormvereiste nog mocht worden gewijzigd, zouden de gewijzigde of nieuwe bepalingen van het voorontwerp alsnog om advies aan de afdeling Wetgeving moeten worden voorgelegd.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 3

5. Artikel 3 van het ontwerp bepaalt dat de wijzigingen aan artikel XVIII van het dubbelbelastingverdrag, die de werkingssfeer ervan formeel uitbreiden tot belastingen geheven door « andere beleidsniveaus » – overigens zonder te specificeren om welke beleidsniveaus het kan gaan –, volkomen uitwerking zullen hebben. Wel wordt de Regering van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest de verplichting opgelegd om elke wijziging in die zin mede te delen aan het Brussels Hoofdstedelijk Parlement binnen een termijn van drie maanden na de aanvaarding ervan.

Daarover om toelichting verzocht, heeft de gemachtigde het volgende verklaard :

« In bepaalde verdragen wordt het toepassingsgebied van de erin vervatte informatieverplichtingen beperkt tot de belastingen voor of geïnd door de verdragsluitende staten. Er wordt geen melding gemaakt van de belastingen van de politieke onderverdelingen van deze staten.

In het kader van het overleg tussen de Gemeenschappen, de Gewesten en de federale overheid werd beslist om te proberen om (op termijn) het toepassingsgebied van deze informatieverplichting via protocol expliciet uit te breiden tot de belastingen van de politieke onderverdelingen van de verdragsluitende staten.

Deze eventueel af te sluiten protocollen zouden normaal opnieuw ter goedkeuring moeten worden voorgelegd aan het federale parlement en de deelstaatarlementen.

Teneinde de last van een dergelijke ronde van nieuwe parlementaire goedkeuringen te voorkomen, wordt in de thans voorliggende ordonnances een artikel ingeschreven dat erin bestaat dat het Brussels Hoofdstedelijk Parlement nu reeds zijn goedkeuring hecht aan de, overeenkomstig vorige alinea tot stand gekomen, eventuele toekomstige protocollen.

Wanneer de protocollen ter uitbreiding van het toepassingsgebied van de informatieverplichting zouden worden ondertekend, zou dan voor de ratificatie ervan geen passage langs het Brussels Hoofdstedelijk Parlement meer nodig zijn. »

Gelet op het voorgaande is het de bedoeling het Parlement reeds te laten instemmen met toekomstige wijzigingen aan artikel XVIII van het dubbelbelastingverdrag, die de werkingssfeer ervan formeel uitbreiden tot belastingen geheven door « andere beleidsniveaus ».

Si une convention prévoit une procédure particulière visant à apporter des modifications à une convention en dehors de l'intervention de l'organe parlementaire (par exemple une procédure permettant au gouvernement de marquer tacitement son accord sur des modifications à la convention proposées par d'autres parties à la convention), le parlement concerné doit également donner son assentiment à ces modifications futures de la convention (4). S'il n'est pas exclu que cet assentiment soit donné anticipativement (5), un tel assentiment préalable ne peut être admis pour être compatible avec l'article 167, § 3, de la Constitution que pour autant que le parlement concerné connaisse les limites dans lesquelles il est donné (6).

En l'occurrence, la convention préventive de la double imposition, telle qu'elle est modifiée, ne comporte toutefois pas de procédure pour modifier l'article XVIII, ce qui méconnaîtrait la prérogative du Parlement de porter assentiment à ces modifications s'il ne donne pas son assentiment préalable à ces modifications futures.

Par conséquent, non seulement il n'est pas indiqué d'insérer pareille disposition dans le projet, mais ce serait en outre contraire à l'article 167, § 3, de la Constitution. Il convient dès lors d'omettre l'article 3 du projet.

La chambre était composée de

Messieurs M. VAN DAMME,	président de chambre,
J. BAERT, W. VAN VAERENBERGH,	conseillers d'État,
L. DENYS,	assesseur de la section de législation,
W. GEURTS,	greffier.

Le rapport a été présenté par Anja SOMERS, auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Jo BAERT, conseiller d'État.

<i>Le Greffier,</i>	<i>Le Président,</i>
W. GEURTS	M. VAN DAMME

Als een verdrag in een bijzondere procedure voorziet om, zonder tussenkomst van het parlementair orgaan, wijzigingen in het verdrag aan te brengen (bv. een procedure die de regering toelaat om stilzwijgend haar akkoord te verlenen met door andere verdragspartijen voorgestelde wijzigingen aan het verdrag), dient het betrokken parlement ook met die toekomstige wijzigingen van het verdrag in te stemmen (4). Weliswaar is het niet uitgesloten dat deze instemming vooraf wordt gegeven (5), maar zulk een voorafgaande instemming is, om in overeenstemming te zijn met artikel 167, § 3, van de Grondwet, slechts aanvaardbaar voor zover het betrokken parlement weet binnen welke grenzen ze wordt verleend (6).

In dit geval bevat het dubbelbelastingverdrag, zoals het is gewijzigd, echter geen procedure om artikel XVIII te wijzigen waardoor het prerogatief van het Parlement om met die wijzigingen in te stemmen, zou worden miskend indien het Parlement niet vooraf instemt met die toekomstige wijzigingen.

Niet alleen past het dan ook niet om een dergelijke bepaling op te nemen in het ontwerp, het zou ook in strijd zijn met artikel 167, § 3, van de Grondwet. Artikel 3 dient derhalve uit het ontwerp te worden weggelaten.

De kamer was samengesteld uit

De Heren M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
J. BAERT, W. VAN VAERENBERGH,	staatsraden,
L. DENYS,	assessor van de afdeling Wetgeving,
W. GEURTS,	griffier.

Het verslag is uitgebracht door Anja SOMERS, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Jo BAERT, staatsraad.

<i>De Griffier,</i>	<i>De Voorzitter,</i>
W. GEURTS	M. VAN DAMME

(4) J. VELAERS, *De Grondwet en de Raad van State*, afdeling Wetgeving, Anvers, Maklu, 1999, 549-550.

(5) Cass., 19 mars 1981, *Arr. Cass.*, 1980-81, 808 et *J.T.*, 1982, 565, note de J. VERHOEVEN; Cass., 2 mai 2002, *Pas.* 2002, I, 1048.

(6) Voir, entre autres, C.E., avis 26.355/9 du 2 juillet 1997 sur l'avant-projet de loi devenu la loi du 11 mars 1999 « portant assentiment au mémorandum d'accord entre le Royaume de Belgique et la République d'Afrique du Sud, concernant la coopération au développement, signé à Bruxelles le 16 mars 1995 » (*Doc. parl.*, Sénat, 1998-99, n° 1 1168/1, (13), 14), et d'autres avis cités par J. MASQUELIN, *Le droit des traités dans l'ordre juridique et dans la pratique diplomatique belges*, Bruxelles, Bruylant, 1980, 214-215 et 276-277 et par J. VELAERS, *op. cit.*, 550-551. Voir également J. VERHOEVEN, note sous Cass., 19 mars 1981, *J.T.*, 1982, 566.

(4) J. VELAERS, *De Grondwet en de Raad van State*, afdeling Wetgeving, Antwerpen, Maklu, 1999, 549-550.

(5) Cass. 19 maart 1981, *Arr. Cass.* 1980-81, 808 en *J.T.*, 1982, 565, met noot J. VERHOEVEN; Cass. 2 mei 2002, *Pas.* 2002, I, 1048.

(6) Zie o.m. Adv.RvS 26.355/9 van 2 juli 1997 over het voorontwerp dat geleid heeft tot de wet van 11 maart 1999 « houdende instemming met het Memorandum van Overeenkomst over de ontwikkelingssamenwerking tussen het Koninkrijk België en de Republiek Zuid-Afrika, ondertekend te Brussel op 16 maart 1995 » (*Parl. St. Senaat*, 1998-99, nr. 1-1168/1, (13), 14), en andere adviezen vermeld door J. MASQUELIN, *Le droit des traités dans l'ordre juridique et dans la pratique diplomatique belges*, Brussel, Bruylant, 1980, 214-215 en 276-277 en door J. VELAERS, *o.c.*, 550-551. Raadpl. ook J. VERHOEVEN, noot bij Cass. 19 maart 1981, *J.T.* 1982, 566.

PROJET D'ORDONNANCE**portant assentiment :**

- 1° à la Convention entre le Royaume de Belgique et le gouvernement du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord tendant à éviter la double imposition et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur les gains en capital, signée à Bruxelles le 1er juin 1987, telle que modifiée par le Protocole fait à Paris le 24 juin 2009;
- 2° au Protocole, fait à Paris le 24 juin 2009, modifiant la Convention entre le Royaume de Belgique et le gouvernement du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord tendant à éviter la double imposition et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur les gains en capital, signée à Bruxelles le 1er juin 1987

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Sur la proposition du Ministre des Relations extérieures,

Après délibération,

ARRETE :

Le Ministre des Finances, du Budget, de la Fonction publique et des Relations extérieures est chargé de présenter au Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale, le projet d'ordonnance dont la teneur suit :

Article 1er

La présente ordonnance règle une matière visée à l'article 39 de la Constitution.

Article 2

Sortiront leur plein et entier effet :

ONTWERP VAN ORDONNANTIE**houdende instemming met :**

- 1° de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de regering van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting naar het inkomen en naar vermogenswinsten, ondertekend te Brussel op 1 juni 1987 en gewijzigd door het Protocol gedaan te Parijs op 24 juni 2009;
- 2° het Protocol, gedaan te Parijs op 24 juni 2009, tot wijziging van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de regering van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting naar het inkomen en naar vermogenswinsten, ondertekend te Brussel op 1 juni 1987

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Op voorstel van de Minister van Externe Betrekkingen,

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Minister van Financiën, Begroting, Openbaar Ambt en Externe Betrekkingen is ermee belast bij het Brussels Hoofdstedelijk Parlement het ontwerp van ordonnantie in te dienen waarvan de tekst hierna volgt :

Artikel 1

Deze ordonnantie regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

Artikel 2

Zullen volkomen gevolg hebben :

1° la Convention entre le Royaume de Belgique et le gouvernement du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord tendant à éviter la double imposition et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur les gains en capital, signée à Bruxelles le 1er juin 1987, telle que modifiée par le Protocole fait à Paris le 24 juin 2009;

2° le Protocole, fait à Paris le 24 juin 2009, modifiant la Convention entre le Royaume de Belgique et le gouvernement du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord tendant à éviter la double imposition et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur les gains en capital, signée à Bruxelles le 1er juin 1987 (*).

Bruxelles, le 11 octobre 2012

Le Ministre-Président chargé des Pouvoirs locaux, de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites, de la Propreté publique, de la Coopération au Développement et de la Statistique régionale,

Charles PICQUÉ

Le Ministre chargé des Finances, du Budget, de la Fonction publique et des Relations extérieures,

Guy VANHENGEL

1° de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de regering van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting naar het inkomen en naar vermogenswinsten, ondertekend te Brussel op 1 juni 1987 en gewijzigd door het Protocol gedaan te Parijs op 24 juni 2009;

2° het Protocol, gedaan te Parijs op 24 juni 2009, tot wijziging van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de regering van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting naar het inkomen en naar vermogenswinsten, ondertekend te Brussel op 1 juni 1987 (*).

Brussel, 11 oktober 2012

De Minister-President belast met Plaatselijke Besturen, Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen, Openbare Netheid, Ontwikkelingssamenwerking en Gewestelijke Statistiek,

Charles PICQUÉ

De Minister belast met Financiën, Begroting, Openbaar Ambt en Externe Betrekkingen,

Guy VANHENGEL

(*) Le texte intégral de la Convention et du Protocole peut être consulté au greffe du Parlement.

(*) De volledige tekst van de Overeenkomst en het Protocol kan op de griffie van het Parlement geraadpleegd worden.

